Yohana
Utangulizi

(Yohana 1:1-18)

Neno alifanyika mwili

1 Hapo mwanzo alikuwako Neno, naye huyo
Neno alikuwa pamoja na Mungu, naye Neno
alikuwa Mungu.
2 Tangu mwanzo huyo Neno alikuwa pamoja
na Mungu.
3 Vitu vyote viliumbwa kupitia kwake, na
hakuna chochote kilichoumbwa ambacho
kimeumbwa pasipo yeye.
4 Ndani yake kulikuwa na uzima, nao huo
uzima ulikuwa nuru ya watu.
5 Nuru hung'aa gizani nalo giza halikuishinda.
6 Alikuja mtu mmoja aliyetumwa kutoka kwa
Mungu, jina lake Yahya.
7 Alikuja kama shahidi apate kuishuhudia hiyo
nuru, ili kupitia kwake watu wote waweze
kuamini.
8 Yeye mwenyewe hakuwa ile nuru, bali alikuja
kuishuhudia hiyo nuru.
9 Nuru halisi inayomwangazia kila mtu ilikuwa
inakuja ulimwenguni.
10 Huyo Neno alikuwako ulimwenguni, na
ingawa ulimwengu uliumbwa kupitia kwake,
haukumtambua.
11 Alikuja kwa walio wake, lakini wao
hawakumpokea.

12 Bali wote waliompokea, yaani wale walio-
liamini jina lake, aliwapa uwezo wa kufanyika
wana wa Mungu.
13 Hawa hawakuzaliwa kwa damu, wala kwa
mapenzi ya mwili au kwa mapenzi ya mtu, bali
wamezaliwa kwa mapenzi ya Mungu.
14 Neno alifanyika mwili, akakaa miongoni
mwetu, nasi tukauona utukufu wake, utukufu
kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba*,
amejaa neema na kweli.
15 Yahya alishuhudia habari zake, akapaza
sauti, akisema, "Huyu ndiye yule niliyewaambia
kwamba, 'Yeye ajaye baada yangu ni mkuu kuliko
mimi, kwa kuwa alikuwa kabla yangu.' "
16 Kutokana na ukamilifu wake, sisi sote tume-
pokea neema juu ya neema.
17 Kwa kuwa sheria ilitolewa kwa mkono wa
Musa, lakini neema na kweli zimekuja kupitia Isa
Al-Masihi.
18 Hakuna mtu yeyote aliyemwona Mungu
wakati wowote, ila ni Mungu Mwana pekee,
aliye kifuani mwa Baba, ndiye ambaye amemd-
hihirisha.

Huduma ya Isa kabla ya kurudi Galilaya

(Yohana 1:19–4:54)

Ushuhuda wa Yahya
(Mathayo 3:1-12; Marko 1:1-8; Luka 3:1-18)

19 Huu ndio ushuhuda wa Yahya wakati vion-
gozi wa Wayahudi waliwatuma makuhani na

* **1:14** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

Walawi kutoka Yerusalemu kumuuliza, “Wewe ni nani?”

20 Yahya alikiri waziwazi pasipo kuficha, akasema, “Mimi si Al-Masihi†.”

21 Wakamuuliza, “Wewe ni nani, basi? Je, wewe ni Ilya?”

Yeye akajibu, “Hapana, mimi siye.”

“Je, wewe ni yule Nabii?”

Akajibu, “Hapana.”

22 Ndipo wakasema, “Basi tuambie wewe ni nani ili tupate jibu la kuwapelekea wale waliotutuma. Wewe wasemaje juu yako mwenyewe?”

23 Akawajibu kwa maneno ya nabii Isaya, akisema, “Mimi ni sauti ya mtu aliaye nyikani, ‘Yanyoosheni mapito ya Mwenyezi Mungu.’ ”

24 Basi walikuwa wametumwa watu kutoka kwa Mafarisayo‡,

25 wakamuuliza, “Kama wewe si Al-Masihi, wala si Ilya na wala si yule Nabii, kwa nini basi unabatiza§?”

26 Yahya akawajibu, “Mimi ninabatiza kwa maji*, lakini kati yenu yupo mtu msiyemjua.

27 Yeye anakuja baada yangu, nami sistahili hata kufungua kamba za viatu vyake.”

---

† **1:20** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.* ‡ **1:24** Kundi la kidini la Wayahudi; walifuata Torati kwa dhati, hasa maagizo kuhusu utakaso. Pia waliamini katika malaika, ufufuo wa wafu, na kuja kwa Masihi ambaye atarejesha ufalme wa Daudi na ukuu wa taifa la Israeli. § **1:25** Ubatizo ni ishara ya kuungama dhambi na kusamehewa na Mwenyezi Mungu, na kuweka nadhiri ya kubadilisha mienendo ya awali. * **1:26** au *ndani ya maji*

28 Mambo haya yote yalitukia huko Bethania,
ng'ambo ya Yordani, mahali Yahya alipokuwa
akibatiza.

Mwana-Kondoo wa Mwenyezi Mungu

29 Siku iliyofuata, Yahya alimwona Isa akimjia,
akasema, "Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu
aichukuaye dhambi ya ulimwengu!
30 Huyu ndiye yule niliyewaambia kwamba,
'Mtu anakuja baada yangu ambaye ni mkuu
kuliko mimi, kwa kuwa alikuwa kabla yangu.'
31 Mimi mwenyewe sikumfahamu, lakini
sababu ya kuja nikibatiza kwa maji ni ili yeye
apate kufunuliwa kwa Israeli."
32 Kisha Yahya akatoa ushuhuda huu: "Nil-
imwona Roho Mtakatifu wa Mungu akishuka
kutoka mbinguni kama hua, akakaa juu yake.
33 Mimi nisingemtambua, lakini yeye aliyen-
ituma nibatize kwa maji alikuwa ameniambia,
'Yule mtu utakayemwona Roho Mtakatifu wa
Mungu akimshukia na kukaa juu yake, huyo
ndiye atakayebatiza kwa Roho wa Mungu.'
34 Mimi mwenyewe nimeona jambo hili na
ninashuhudia kuwa huyu ndiye Mwana wa
Mungu†."

Wanafunzi wa kwanza wa Isa
(Mathayo 4:18-22; Marko 1:16-20; Luka 5:1-11)

35 Siku iliyofuata, Yahya alikuwa huko tena
pamoja na wanafunzi wake wawili.

---

† **1:34** Yaani Mwana wa asili moja na Mwenyezi Mungu (Yohana 1:1-2), wa kiroho, bali si wa kimwili.

36 Alipomwona Isa akipita, akasema, “Tazama,
Mwana-Kondoo wa Mungu!”
37 Wale wanafunzi wawili walipomsikia Yahya
akisema haya, wakamfuata Isa.
38 Isa akageuka, akawaona wakimfuata,
akawauliza, “Mnataka nini?”
Wakamwambia, “Mwalimu, unaishi wapi?”
39 Isa akawajibu, “Njooni, nanyi mtapaona!”
Hivyo wakaenda na kupaona mahali
alipokuwa anaishi, wakakaa naye siku ile, kwa
kuwa ilikuwa yapata saa kumi.
40 Andrea, nduguye Simoni Petro, alikuwa
mmoja wa wale wawili waliosikia yale Yahya
alisema na kumfuata Isa.
41 Kitu cha kwanza Andrea alichofanya ni
kumtafuta Simoni nduguye na kumwambia,
“Tumemwona Masihi” (yaani Al-Masihi).
42 Naye akamleta kwa Isa.
Isa akamwangalia na kusema, “Wewe ni Si-
moni mwana wa Yohana. Utaitwa Kefa” (ambalo
limetafsiriwa Petro‡).
43 Siku iliyofuata Isa aliamua kwenda Galilaya.
Akamkuta Filipo, akamwambia, “Nifuate.”
44 Filipo alikuwa raia wa Bethsaida, mji waliko-
toka Andrea na Petro.
45 Filipo naye akamkuta Nathanaeli na
kumwambia, “Tumemwona yeye ambaye Musa
aliandika habari zake katika Torati, na ambaye
pia manabii waliandika kumhusu, yaani Isa
Al-Nasiri, mwana wa Yusufu§.”

‡ **1:42** Petro kwa Kiyunani au *Kefa* kwa Kiaramu; maana yake *Kipande cha mwamba.* § **1:45** Yusufu hakuwa baba mzazi wa Isa, bali alikuwa baba mlezi.

46 Nathanaeli akauliza, "Nasiri! Je, kitu cho-
chote chema chaweza kutoka Nasiri?"
Filipo akamwambia, "Njoo uone."
47 Isa alipomwona Nathanaeli anakaribia, aka-
nena habari zake, akasema, "Tazama huyu ni
Mwisraeli kweli kweli; hana hila ndani yake."
48 Nathanaeli akamuuliza, "Umenifahamuje?"
Isa akamjibu, "Nilikuona ulipokuwa bado uko
chini ya mtini, kabla hata Filipo hajakuita."
49 Nathanaeli akamwambia, "Mwalimu, wewe
ni Mwana wa Mungu! Wewe ni Mfalme wa
Israeli!"
50 Isa akamwambia, "Unaamini kwa kuwa ni-
likuambia nilikuona ulipokuwa bado uko chini
ya mtini? Basi utaona mambo makuu kuliko
hilo."
51 Ndipo akawaambia, "Amin, amin nawaam-
bia, ninyi mtaona mbingu ikifunguka na malaika
wa Mungu wakipanda na kushuka juu ya Mwana
wa Adamu."

2

Arusi huko Kana

1 Siku ya tatu kulikuwa na arusi katika mji wa
Kana ya Galilaya, naye mama yake Isa alikuwepo.
2 Isa pamoja na wanafunzi wake walikuwa
wamealikwa arusini pia.
3 Divai ilipokwisha, mama yake Isa
akamwambia, "Wameishiwa na divai."
4 Isa akamwambia, "Mama, kwa nini unanihu-
sisha? Saa yangu haijawadia."
5 Mama yake akawaambia wale watumishi,
"Fanyeni lolote atakalowaambia."

6 Basi hapo palikuwa na mitungi sita iliyoten-
genezwa kwa mawe; iliwekwa hapo kwa ajili ya
desturi ya Kiyahudi ya kujitakasa; kila mtungi
ungeweza kuchukua vipipa viwili au vitatu*.
7 Isa akawaambia wale watumishi, “Ijazeni
hiyo mitungi maji.” Nao wakaijaza ile mitungi
hadi juu.
8 Kisha akawaambia, “Sasa choteni hayo maji
kidogo; mpelekeeni mkuu wa sherehe.”
Hivyo wakachota, wakampelekea.
9 Yule mkuu wa sherehe akayaonja yale maji
ambayo yalikuwa yamebadilishwa kuwa divai.
Hakujua divai hiyo ilikotoka ingawa wale wa-
tumishi waliochota yale maji walifahamu. Basi
akamwita bwana arusi kando,
10 akamwambia, “Watu wote hutoa divai nzuri
kwanza, kisha huleta ile divai hafifu wageni
wakisha kunywa sana; lakini wewe umeiweka ile
nzuri zaidi hadi sasa.”
11 Huu ndio muujiza wa kwanza wa Isa; ali-
ufanya huko Kana ya Galilaya. Hivyo Isa alid-
hihirisha utukufu wake, nao wanafunzi wake
wakamwamini.
12 Baada ya hayo, Isa pamoja na mama yake,
ndugu zake na wanafunzi wake, walishuka hadi
Kapernaumu, wakakaa huko siku chache.

Isa atakasa Hekalu
(Mathayo 21:12-17; Marko 11:15-17; Luka 19:45-48)

13 Ilipokaribia wakati wa Pasaka ya Wayahudi†,

* **2:6** Kipipa kimoja chenye ujazo wa lita 40. † **2:13** Sherehe iliyowakumbusha Waisraeli jinsi Mwenyezi Mungu alivyowakomboa kutoka utumwani huko Misri.

Isa alipanda kwenda Yerusalemu.
14 Huko uani la Hekalu aliwakuta watu wak-
iuza ng'ombe, kondoo na njiwa, nao wengine
walikuwa wameketi mezani wakibadili fedha.
15 Akatengeneza mjeledi kutokana na kamba,
akawafukuza wote kutoka ua la Hekalu, pamoja
na kondoo na ng'ombe. Akazipindua meza za
wale wabadili fedha na kuzimwaga fedha zao.
16 Akawaambia wale waliokuwa wakiuza
njiwa, "Waondoeni hapa! Mnathubutuje
kuifanya nyumba ya Baba yangu kuwa mahali
pa biashara?"

17 Wanafunzi wake wakakumbuka kuwa ime-
andikwa: "Wivu wa nyumba yako utanila."

18 Ndipo Wayahudi wakamuuliza, "Unaweza
kutuonesha ishara gani ili kuthibitisha mamlaka
uliyo nayo ya kufanya mambo haya yote?"

19 Isa akawajibu, "Libomoeni hili Hekalu, nami
nitalijenga tena kwa siku tatu!"

20 Wale Wayahudi wakamjibu, "Hekalu hili
lilijengwa kwa muda wa miaka arobaini na sita,
nawe wasema utalijenga kwa siku tatu?"
21 Lakini yeye Hekalu alilozungumzia ni mwili
wake.
22 Baada ya kufufuliwa kutoka kwa wafu,
wanafunzi wake wakakumbuka yale aliyokuwa
amesema. Ndipo wakayaamini Maandiko na yale
maneno Isa alikuwa ameyasema.

23 Ikawa Isa alipokuwa Yerusalemu kwenye
Sikukuu ya Pasaka, watu wengi waliona ishara
na miujiza aliyokuwa akifanya, nao wakaamini
katika jina lake.

24 Lakini Isa hakujiaminisha kwao, kwa sababu aliwajua wanadamu wote.
25 Hakuhitaji ushuhuda wa mtu yeyote kuhusu mwanadamu, kwa kuwa alijua yote yaliyokuwa moyoni mwa kila mtu.

3

Nikodemo amwendea Isa usiku

1 Basi palikuwa na mtu mmoja Farisayo, jina lake Nikodemo, mmoja wa Baraza la Wayahudi* lililotawala.
2 Huyu alimjia Isa usiku akamwambia, “Mwalimu, tunajua kuwa wewe ni mwalimu uliyetumwa na Mungu, kwa maana hakuna mtu awezaye kufanya miujiza hii uifanyayo wewe, kama Mungu hayuko pamoja naye.”
3 Isa akamjibu, “Amin, amin nakuambia, hakuna mtu anayeweza kuuona ufalme wa Mungu kama hajazaliwa mara ya pili.”
4 Nikodemo akauliza, “Awezaje mtu kuzaliwa akiwa mzee? Hakika hawezi kuingia mara ya pili kwenye tumbo la mama yake ili azaliwe!”
5 Isa akamwambia, “Amin, amin nakuambia, hakuna mtu yeyote anayeweza kuingia ufalme wa Mungu kama hajazaliwa kwa maji na kwa Roho.
6 Mwili huzaa mwili, lakini Roho huzaa roho.
7 Kwa hiyo usishangae ninapokuambia, ‘Huna budi kuzaliwa mara ya pili.’

* **3:1** Baraza la Wayahudi ina maana ya *Sanhedrin* ambalo lilikuwa baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi; liliundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

8 Upepo huvuma kokote unakopenda. Mvumo
wake unausikia lakini huwezi ukafahamu unako-
toka wala unakoenda. Ndivyo ilivyo kwa kila mtu
aliyezaliwa na Roho.”

9 Nikodemo akamuuliza, “Mambo haya
yanawezekanaje?”

10 Isa akamwambia, “Wewe ni mwalimu wa
Waisraeli, nawe huelewi mambo haya?
11 Amin, amin ninakuambia, sisi
tunazungumza lile tunalolijua na tunashuhudia
lile tuliloliona. Lakini ninyi watu hamkubali
ushuhuda wetu.
12 Nimewaambia mambo ya duniani,
nanyi hamkuniamini, mtaniaminije basi
nitakapowaambia mambo ya mbinguni?
13 Hakuna mtu yeyote aliyeenda mbinguni
isipokuwa yeye aliyeshuka kutoka mbinguni,
yaani Mwana wa Adamu.
14 Kama vile Musa alivyomwinua yule nyoka
kule jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu
hana budi kuinuliwa juu,
15 ili kila mtu amwaminiye awe na uzima wa
milele.

16 “Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda
ulimwengu hata akamtoa Mwanawe wa pekee,
ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na
uzima wa milele.
17 Kwa maana Mungu hakumtuma Mwanawe
kuuhukumu ulimwengu, bali kupitia kwake
ulimwengu upate kuokolewa.
18 Yeyote amwaminiye hahukumiwi, lakini
asiyeamini amekwisha kuhukumiwa, kwa

sababu hakuliamini jina la Mwana pekee wa Mungu.

19 Hii ndiyo hukumu: Kwamba nuru imekuja ulimwenguni, nao watu wakapenda giza kuliko nuru, kwa sababu matendo yao ni maovu.

20 Kwa kuwa kila atendaye maovu huchukia nuru, wala haji kwenye nuru ili matendo yake maovu yasifichuliwe.

21 Lakini yule aishiye kwa ukweli huja kwenye nuru, ili ionekane wazi kwamba matendo yake yametendeka katika Mungu."

Ushuhuda wa Yahya kuhusu Isa

22 Baada ya haya, Isa na wanafunzi wake walienda katika eneo la Yudea, nao wakakaa huko kwa muda na kubatiza watu.
23 Yahya naye alikuwa akibatiza watu huko Ainoni karibu na Salimu, kwa sababu huko kulikuwa na maji mengi. Watu wakamjia huko ili kubatizwa.
24 (Hii ilikuwa kabla Yahya hajafungwa gerezani.)

25 Mashindano yakazuka kati ya baadhi ya wanafunzi wa Yahya na Myahudi mmoja kuhusu suala la desturi ya kunawa kwa utakaso.

26 Wakamwendea Yahya wakamwambia, "Mwalimu, yule mtu aliyekuwa pamoja nawe ng'ambo ya Yordani, yule uliyeshuhudia habari zake, sasa anabatiza na kila mtu anamwendea!"

27 Yahya akawajibu, "Hakuna mtu yeyote awezaye kupata kitu chochote isipokuwa kile tu alichopewa kutoka mbinguni.

28 Ninyi wenyewe ni mashahidi wangu
kwamba nilisema, 'Mimi si Al-Masihi†, ila
nimetumwa nimtangulie.'
29 Bibi arusi ni wa bwana arusi. Lakini rafiki
yake bwana arusi anayesimama karibu naye na
kusikiliza kutoka kwake, hufurahi sana aisikiapo
sauti ya bwana arusi. Kwa sababu hii furaha
yangu imekamilika.
30 Yeye hana budi kuwa mkuu zaidi na mimi
nizidi kupungua.

Yeye aliyetoka mbinguni

31 "Yeye ajaye kutoka juu yu juu ya yote, yeye
aliye wa duniani ni wa dunia, naye huzungumza
mambo ya duniani. Yeye aliyekuja kutoka mbin-
guni, yu juu ya yote.
32 Yeye hushuhudia yale aliyoyaona na
kuyasikia, lakini hakuna yeyote anayekubali
ushuhuda wake.
33 Lakini yeyote anayekubali huo ushuhuda
anathibitisha kwamba, Mungu ni kweli.
34 Yeye aliyetumwa na Mungu husema maneno
ya Mungu, kwa kuwa Mungu humpa Roho wake
pasipo kipimo.
35 Baba‡ anampenda Mwana§, naye ametia vitu
vyote mkononi mwake.
36 Yeyote anayemwamini Mwana ana uzima
wa milele, lakini yeye asiyemwamini Mwana
hatauona uzima, bali ghadhabu ya Mungu
itakuwa juu yake."

---

† **3:28** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.* ‡ **3:35** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.
§ **3:35** Yaani Isa Al-Masihi.

4

Isa azungumza na mwanamke Msamaria

1 Isa alipata habari kuwa Mafarisayo* walisikia
kwamba yeye alikuwa akipata wanafunzi kuliko
Yahya na kuwabatiza,
2 ingawa kwa kweli si Isa mwenyewe
aliyekuwa akibatiza, ila ni wanafunzi wake.
3 Bwana Isa alipojua mambo haya, aliondoka
Yudea akarudi tena Galilaya.
4 Wakati huo ilimlazimu apitie Samaria.
5 Akafika kwenye mji mmoja wa Samaria uit-
wao Sikari, karibu na lile shamba ambalo Yakobo
alimpa mwanawe Yusufu.
6 Kisima cha Yakobo kilikuwa huko. Naye Isa
alikuwa amechoka kwa kuwa alikuwa ametoka
safarini. Akaketi karibu na hicho kisima. Ilikuwa
yapata saa sita mchana.
7 Mwanamke mmoja Msamaria alipokuja
kuteka maji, Isa akamwambia, "Naomba maji
ninywe."
8 (Wakati huo wanafunzi wake walikuwa
wameenda mjini kununua chakula.)
9 Yule mwanamke Msamaria akamjibu, "Wewe
ni Myahudi na mimi ni Msamaria. Yawezekanaje
uniombe maji ya kunywa?" (Wayahudi walikuwa
hawashirikiani kabisa na Wasamaria.)
10 Isa akamjibu, "Kama ungeijua karama ya
Mungu, na ni nani anakuomba maji ya kunywa,

* **4:1** Kundi la kidini la Wayahudi; walifuata Torati kwa dhati, hasa maagizo kuhusu utakaso. Pia waliamini katika malaika, ufufuo wa wafu, na kuja kwa Masihi ambaye atarejesha ufalme wa Daudi na ukuu wa taifa la Israeli.

ungemwomba yeye, naye angekupa maji ya uzima."
11 Yule mwanamke akamjibu, "Bwana†, wewe
huna chombo cha kutekea maji na kisima hiki ni
kirefu. Hayo maji ya uzima utayapata wapi?
12 Kwani wewe ni mkuu kuliko baba yetu
Yakobo ambaye alitupatia kisima hiki, ambacho
yeye pamoja na watoto wake na mifugo yake
walikitumia?"
13 Isa akamjibu, "Kila mtu anayekunywa maji
ya kisima hiki ataona kiu tena.
14 Lakini yeyote anywaye maji nitakayompa
hataona kiu kamwe. Maji nitakayompa
yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji,
yakibubujika uzima wa milele."
15 Yule mwanamke akamwambia, "Bwana,
tafadhali nipe maji hayo ili nisipate kiu tena,
wala nisije tena hapa kuteka maji!"
16 Isa akamjibu, "Nenda ukamwite mumeo, uje
naye hapa."
17 Yule mwanamke akajibu, "Sina mume."

Isa akamwambia, "Umesema kweli kuwa huna
mume.
18 Kwa maana umeshakuwa na wanaume
watano, na mwanaume unayeishi naye sasa si
mume wako! Umesema ukweli."
19 Yule mwanamke akasema, "Bwana, naona
bila shaka wewe ni nabii.
20 Baba zetu waliabudu kwenye mlima huu,
lakini ninyi Wayahudi mnasema ni lazima
tukaabudu huko Yerusalemu."

---

† **4:11** Wale ambao hawakumfahamu Isa kuwa Masihi walimwita "Bwana" kwa heshima ya kawaida.

21 Isa akamjibu, “Mwanamke, niamini: wakati
unakuja ambapo hamtamwabudu Baba‡ katika
mlima huu, wala huko Yerusalemu.
22 Ninyi Wasamaria mnaabudu msichokijua.
Sisi Wayahudi tunamwabudu Mungu
tunayemjua kwa sababu wokovu unatoka kwa
Wayahudi.
23 Lakini saa yaja, tena ipo, ambapo wale
waabuduo halisi watamwabudu Baba katika
roho na kweli. Kwa maana Baba anawatafuta
watu wanaomwabudu kwa namna hii.
24 Mungu ni Roho, na wote wanaomwabudu
imewapasa kumwabudu katika roho na kweli.”
25 Yule mwanamke akamwambia,
“Ninafahamu kwamba Al-Masihi” (yaani
Aliyetiwa mafuta) “anakuja. Yeye akija,
atatueleza mambo yote.”
26 Isa akamwambia, “Mimi ninayezungumza
nawe, ndiye.”
27 Wakati huo wanafunzi wake wakarudi,
wakashangaa sana kumwona akizungumza
na mwanamke. Lakini hakuna aliyemuuliza,
“Unataka nini kwake?” Au, “Kwa nini
unazungumza naye?”
28 Yule mwanamke akaacha mtungi wake,
akarudi mjini, akawaambia watu,
29 “Njooni mkamwone mtu aliyeniambia kila
kitu nilichotenda! Je, yawezekana huyu ndiye Al-
Masihi§?”

‡ **4:21** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu. Kwa mwanadamu, Mwenyezi Mungu ni Baba kupitia uhusiano unaopatikana katika kumtumaini Isa Al-Masihi.

§ **4:29** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.*

30 Basi wakamiminika watu kutoka mjini,
wakamwendea Isa.
31 Wakati huo wanafunzi wake walikuwa
wakimsihi, “Mwalimu, kula.”
32 Lakini yeye akawajibu, “Mimi ninacho
chakula ambacho ninyi hamkifahamu.”
33 Basi wanafunzi wakaanza kuulizana, “Kuna
mtu ambaye amemletea chakula?”
34 Lakini Isa akawajibu, “Chakula changu ni
kufanya mapenzi ya Mungu ambaye amenituma
na kuikamilisha kazi yake.
35 Je, ninyi hamsemi, ‘Bado miezi minne
tuvune’? Inueni macho yenu myaangalie
mashamba jinsi mazao yalivyo tayari kuvunwa!
36 Mvunaji tayari anapokea mshahara wake,
naye anakusanya mazao kwa ajili ya uzima wa
milele, ili yeye apandaye na yeye avunaye wafu-
rahi pamoja.
37 Hivyo ule msemo, ‘Mmoja hupanda na
mwingine huvuna,’ ni kweli kabisa.
38 Niliwatuma mkavune mazao ambayo
hamkupanda. Wengine walifanya kazi ngumu,
nanyi mmevuna faida ya taabu yao.”

Wasamaria wengi waamini

39 Wasamaria wengi katika mji ule
wakamwamini Isa kwa sababu ya ushuhuda
wa yule mwanamke alipowaambia kwamba,
“Ameniambia kila kitu nilichotenda.”
40 Hivyo wale Wasamaria walipomjia, wakam-
sihi akae kwao. Naye akakaa huko siku mbili.
41 Kwa sababu ya neno lake, watu wengi
wakaamini.

42 Wakamwambia yule mwanamke, “Sasa tunaamini, wala si kwa sababu ya maneno yako tu, bali kwa kuwa tumemsikia sisi wenyewe. Tumejua hakika kwamba huyu ndiye Al-Masihi, Mwokozi wa ulimwengu.”

Isa amponya mwana wa afisa

43 Baada ya zile siku mbili, Isa aliondoka kwenda Galilaya.
44 (Basi Isa mwenyewe alikuwa amesema kwamba nabii hapati heshima katika nchi yake mwenyewe.)
45 Alipofika Galilaya, Wagalilaya walimkaribisha, kwani walikuwa wameona yale aliyoyatenda huko Yerusalemu wakati wa Sikukuu ya Pasaka. Kwa maana wao pia walikuwa wamehudhuria hiyo Sikukuu.

46 Hivyo Isa akafika tena Kana ya Galilaya, kule alikuwa amebadili maji kuwa divai. Kulikuwa na afisa mmoja wa mfalme, ambaye mwanawe alikuwa mgonjwa huko Kapernaumu.
47 Huyo mtu aliposikia kwamba Isa alikuwa amewasili Galilaya kutoka Yudea, alimwendea na kumsihi aende akamponye mwanawe, aliyekuwa mgonjwa karibu ya kufa.

48 Isa akamwambia, “Ninyi watu msipoona ishara na miujiza kamwe hamtaamini.”

49 Yule afisa wa mfalme akamwambia, “Bwana, tafadhali shuka kabla mwanangu hajafa.”

50 Isa akamjibu, “Nenda zako, mwanao yu hai.”

Yule afisa akaamini yale maneno Isa aliyomwambia, akaenda zake.

51 Alipokuwa bado yuko njiani, akakutana na watumishi wake, wakamwambia kwamba mwanawe yu mzima.
52 Akawauliza saa ambayo alianza kupata nafuu. Wakamwambia, “Jana saa saba, ndipo homa iliisha.”
53 Ndipo baba wa huyo mtoto akakumbuka kuwa huo ndio wakati Isa alikuwa amemwambia, “Mwanao yu hai.” Kwa hiyo yeye na wote wa nyumbani mwake wakamwamini Isa.
54 Hii ilikuwa ishara ya pili ambayo Isa alifanya aliporudi Galilaya kutoka Yudea.

Huduma ya Isa huko Galilaya, na upinzani uliomkabili huko Yerusalemu

5

(Yohana 5:1–10:42)

Isa amponya mtu kwenye Bwawa la Bethzatha

1 Baada ya haya, kulikuwa na Sikukuu ya Wayahudi, naye Isa akapanda kwenda Yerusalemu.
2 Huko Yerusalemu, karibu na mlango uitwao Mlango wa Kondoo, palikuwa na bwawa moja lililoitwa Bethzatha* kwa Kiebrania, ambalo lilikuwa limezungukwa na makumbi matano.

---

* **5:2** maana yake *Nyumba ya mizeituni*; mahali pengine limetajwa kama *Bethesda* kwa Kiaramu, yaani *Nyumba ya huruma*, na pengine kama *Bethsaida*, yaani *Nyumba ya uvuvi*

3 Hapa palikuwa na idadi kubwa ya wasio-
jiweza, yaani vipofu, viwete, na waliopooza
[wakingojea maji yatibuliwe.
4 Kwa maana malaika alikuwa akishuka wakati
fulani, akayatibua maji. Yule angekuwa wa
kwanza kuingia ndani baada ya maji kutibuliwa
alipona ugonjwa wowote aliokuwa nao]†.
5 Mtu mmoja aliyekuwa ameugua kwa miaka
thelathini na nane alikuwa hapo.
6 Isa alipomwona akiwa amelala hapo, na aki-
jua amekuwa katika hali hiyo kwa muda mrefu,
akamwambia, "Je, wataka kuponywa?"

7 Yule mgonjwa akamjibu, "Bwana‡, mimi sina
mtu wa kuniingiza bwawani maji yanapotibu-
liwa. Nami ninapotaka kutumbukia bwawani,
mtu mwingine huingia kabla yangu."

8 Isa akamwambia, "Inuka! Chukua mkeka
wako na uende."
9 Mara yule mtu akapona, akachukua mkeka
wake, akaanza kutembea.

Basi siku hiyo ilikuwa siku ya Sabato.
10 Kwa hiyo viongozi wa Wayahudi
wakamwambia yule mtu aliyeponywa, "Leo
ni Sabato; si halali wewe kubeba mkeka wako."

11 Yeye akawajibu, "Yule mtu aliyeniponya
aliniambia, 'Chukua mkeka wako na uende.' "

12 Wakamuuliza, "Ni mtu gani huyo aliyekuam-
bia uchukue mkeka wako uende?"

---

† **5:4** Maandiko mengine ya kale hayana maneno haya. ‡ **5:7** Wale ambao hawakumfahamu Isa kuwa Masihi walimwita "Bwana" kwa heshima ya kawaida.

13 Basi yule mtu aliyeponywa hakufahamu ni
nani aliyemponya, kwa sababu Isa alikuwa ame-
potea ndani ya umati ule wa watu waliokuwa
hapo.
14 Baadaye Isa akamkuta yule mtu aliyem-
ponya ndani ya Hekalu na kumwambia, “Tazama
umeponywa. Usitende dhambi tena, lisije likaku-
pata jambo baya zaidi.”
15 Yule mtu akaenda, akawaambia wale vion-
gozi wa Wayahudi kuwa ni Isa aliyemponya.

Uzima kupitia Mwana

16 Kwa hiyo viongozi wa Wayahudi wakaanza
kumsumbua Isa, kwa sababu alikuwa anafanya
mambo kama hayo siku ya Sabato.
17 Isa akawajibu, “Baba§ yangu anafanya kazi
yake daima hata siku hii ya leo, nami pia ni-
nafanya kazi.”
18 Maneno haya yaliwaudhi sana viongozi wa
Wayahudi. Wakajaribu kila njia wapate jinsi ya
kumuua, kwani si kwamba alivunja Sabato tu,
bali alikuwa akimwita Mungu Baba yake, hivyo
kujifanya sawa na Mungu.

Mamlaka ya Mwana wa Mwenyezi Mungu

19 Isa akawaambia, “Amin, amin nawaambia,
Mwana hawezi kufanya jambo lolote peke yake.
Yeye aweza tu kufanya lile analomwona Baba
yake akifanya, kwa maana lolote afanyalo Baba,
Mwana pia hufanya vivyo hivyo.
20 Baba ampenda Mwana na kumwonesha yale
ambayo yeye Baba mwenyewe anayafanya, naye

---

§ **5:17** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

atamwonesha kazi kuu kuliko hizi ili mpate
kushangaa.
21 Hakika kama vile Baba awafufuavyo wafu
na kuwapa uzima, vivyo hivyo Mwana huwapa
uzima wale anaopenda.
22 Wala Baba hamhukumu mtu yeyote, lakini
hukumu yote amempa Mwana,
23 ili wote wamheshimu Mwana kama
vile wanavyomheshimu Baba. Yeyote
asiyemheshimu Mwana, hamheshimu Baba
aliyemtuma.
24 "Amin, amin nawaambia, yeyote anayesikia
maneno yangu na kumwamini yeye aliyenituma
anao uzima wa milele, naye hatahukumiwa, bali
amepita kutoka mautini na kuingia uzimani.
25 Amin, amin nawaambia, saa yaja, nayo saa
ipo, wafu watakapoisikia sauti ya Mwana wa
Mungu*, nao watakaoisikia watakuwa hai.
26 Kama vile Baba alivyo na uzima ndani yake,
vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima
ndani yake.
27 Naye amempa Mwanawe mamlaka ya
kuhukumu kwa kuwa yeye ni Mwana wa Adamu.
28 "Msishangae kusikia haya, kwa maana saa in-
akuja ambapo wale walio makaburini wataisikia
sauti yake,
29 nao watatoka makaburini. Wale walio-
tenda mema watafufuka wapate uzima, nao wale
waliotenda maovu watafufuka ili wahukumiwe.
30 "Mimi siwezi kufanya jambo lolote peke
yangu. Ninavyosikia ndivyo ninavyohukumu,

* **5:25** Yaani Mwana wa asili moja na Mwenyezi Mungu (Yohana 1:1-2), wa kiroho, bali si wa kimwili.

nayo hukumu yangu ni ya haki kwa kuwa sitafuti kufanya mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi yake yeye aliyenituma.

Shuhuda kuhusu Isa

31 “Kama ningejishuhudia mimi mwenyewe, ushuhuda wangu si kweli.
32 Lakini yuko mwingine anishuhudiaye, na ninajua kwamba ushuhuda wake ni wa kweli.

33 “Mlituma wajumbe kwa Yahya, naye akaishuhudia kweli.
34 Si kwamba naukubali ushuhuda wa mwanadamu; la, bali ninalitaja hili ili ninyi mpate kuokolewa.
35 Yahya alikuwa taa iliyowaka na kutoa nuru, nanyi kwa muda mlichagua kuifurahia nuru yake.

36 “Ninao ushuhuda mkuu kuliko ule wa Yahya. Kazi ambazo Baba amenituma nizikamilishe, naam, kazi hizi ninazofanya, zinashuhudia kuwa Baba amenituma.
37 Naye Baba mwenyewe ameshuhudia juu yangu. Hamjapata kamwe kuisikia sauti yake wala kuona umbo lake,
38 wala hamna neno lake ndani yenu, kwa sababu hamkumwamini yeye aliyetumwa naye.
39 Ninyi mnachunguza Maandiko mkidhani ya kuwa ndani yake mna uzima wa milele. Maandiko haya ndio yanayonishuhudia mimi.
40 Lakini mnakataa kuja kwangu ili mpate uzima.
41 “Mimi sikubali kutukuzwa na wanadamu,

42 lakini mimi ninawafahamu. Ninajua kwamba hamna upendo wa Mungu mioyoni mwenu.
43 Mimi nimekuja kwa jina la Baba yangu, nanyi hamnipokei. Lakini mtu mwingine akija kwa jina lake mwenyewe, mtampokea.
44 Mnawezaje kuamini ikiwa mnapeana utukufu ninyi kwa ninyi, lakini hamfanyi bidii kupata utukufu unaotoka kwa Mungu?
45 "Lakini msidhani kuwa mimi nitawashtaki mbele za Baba. Mshtaki wenu ni Musa, ambaye mmemwekea tumaini lenu.
46 Kama mngemwamini Musa, mngeniamini na mimi, kwa maana aliandika habari zangu.
47 Lakini ikiwa hamwamini aliyoandika Musa, mtaaminije ninayoyasema?"

6

Isa alisha wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Marko 6:30-44; Luka 9:10-17)

1 Baada ya haya, Isa alienda ng'ambo ya Bahari ya Galilaya (ambayo pia huitwa Bahari ya Tiberia).
2 Umati mkubwa wa watu waliendelea kumfuata, kwa sababu waliona ishara nyingi za miujiza alizofanya kwa wagonjwa.
3 Kisha Isa akapanda mlimani akaketi huko pamoja na wanafunzi wake.
4 Pasaka ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.
5 Isa alipotazama na kuona umati ule mkubwa wa watu wakimjia, akamwambia Filipo, "Tutanunua wapi mikate ili watu hawa wale?"

6 Aliuliza swali hili kumpima, kwa maana alishajua la kufanya.

7 Filipo akamjibu, “Hata fedha kiasi cha dinari mia mbili* hazitoshi kununua mikate ya kuwapa watu hawa ili kila mtu apate kidogo.”

8 Mmoja wa wanafunzi wake aitwaye Andrea, ndugu yake Simoni Petro, akamwambia,
9 “Hapa kuna mvulana mmoja mwenye mikate mitano ya shayiri na samaki wawili wadogo. Lakini hivi vitatosha nini kwa watu hawa wote?”

10 Isa akasema, “Waketisheni watu chini.” Palikuwa na majani mengi katika eneo lile, nao watu wakaketi (palikuwa na wanaume wapatao elfu tano).
11 Ndipo Isa akachukua ile mikate, akamshukuru Mungu na kuwagawia wale watu waliokuwa wameketi. Akafanya vivyo hivyo na wale samaki. Kila mtu akapata kadiri alivyotaka.

12 Watu wote walipokwisha kula na kushiba, akawaambia wanafunzi wake, “Kusanyeni vipande vilivyobaki vya ile mikate, kisipotee chochote.”
13 Hivyo wakavikusanya, wakajaza vikapu kumi na viwili kwa vipande vya ile mikate mitano ya shayiri na samaki wale wawili wadogo vilivyobakishwa na waliokula.

14 Baada ya watu kuona muujiza ule Isa aliofanya, walianza kusema, “Hakika huyu ndiye Nabii ajaye ulimwenguni!”

* **6:7** Dinari 200 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 200.

15 Isa akijua kwamba walitaka kuja kumfanya
awe mfalme wao, kwa nguvu, akajitenga nao
akaenda milimani peke yake.

Isa atembea juu ya maji (Mathayo 14:22-33; Marko 6:45-52)

16 Ilipofika jioni, wanafunzi wake waliteremka
kwenda baharini.
17 Wakaingia kwenye mashua, wakaanza ku-
vuka bahari kwenda Kapernaumu. Wakati huu
kulikuwa tayari giza na Isa alikuwa hajajumuika
nao.
18 Bahari ikachafuka kwa sababu upepo mkali
ulikuwa unavuma.
19 Wanafunzi walipokuwa wameenda mwendo
wa maili tatu au nne†, walimwona Isa akitembea
juu ya maji akikaribia mashua, nao wakaogopa
sana.
20 Lakini Isa akawaambia, “Ni mimi. Msiogope.”
21 Ndipo wakamkaribisha kwa furaha ndani ya
mashua, na mara wakafika ufuoni walikokuwa
wakienda.

Watu wanamtafuta Isa

22 Siku iliyofuata, wale watu waliokuwa wame-
baki ng’ambo waliona kwamba palikuwa na
mashua moja tu, na kwamba Isa hakuwa ameon-
doka pamoja na wanafunzi wake, ila walikuwa
wameondoka peke yao.
23 Lakini zikaja mashua nyingine kutoka
Tiberia zikafika karibu na mahali pale
walipokula mikate baada ya Bwana Isa
kumshukuru Mungu.

---
† **6:19** kama kilomita 5 au 6

24 Mara wale watu wakatambua kwamba Isa
hakuwa hapo, wala wanafunzi wake. Wakaingia kwenye mashua hizo, wakaenda Kapernaumu ili kumtafuta Isa.

Isa ni mkate wa uzima

25 Walipomkuta Isa ng'ambo ya bahari wakamuuliza, "Mwalimu, umefika lini huku?"

26 Isa akawajibu, "Amin, amin nawaambia, ninyi hamnitafuti kwa kuwa mliona ishara na miujiza, bali kwa sababu mlikula ile mikate mkashiba.
27 Msishughulikie chakula kiharibikacho, bali chakula kidumucho hata uzima wa milele, ambacho Mwana wa Adamu atawapa. Yeye ndiye ambaye Mungu Baba‡ Mwenyezi amemtia muhuri."

28 Ndipo wakamuuliza, "Tufanye nini ili tupate kuitenda kazi ya Mungu?"

29 Isa akawajibu, "Kazi ya Mungu ndiyo hii: Mwaminini yeye aliyetumwa naye."

30 Hivyo wakamuuliza, "Utafanya ishara gani ya muujiza, ili tuione tukuamini? Utafanya jambo gani?
31 Baba zetu walikula mana jangwani, kama ilivyoandikwa, 'Aliwapa mikate kutoka mbinguni ili wale.' "

32 Isa akawaambia, "Amin, amin nawaambia, si Musa aliyewapa mikate kutoka mbinguni, bali Baba yangu ndiye anawapa mkate wa kweli kutoka mbinguni.

‡ **6:27** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

33 Kwa maana mkate wa Mungu ni yule
ashukaye kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu
uzima."

34 Wakamwambia, "Bwana, kuanzia sasa tu-
patie huo mkate siku zote."

35 Isa akawaambia, "Mimi ndimi mkate wa
uzima. Yeye ajaye kwangu, hataona njaa kamwe
na yeye aniaminiye, hataona kiu kamwe.
36 Lakini kama nilivyowaambia, mmeniona
lakini bado hamwamini.
37 Wale wote anipao Baba watakuja kwangu na
yeyote ajaye kwangu, sitamfukuza nje kamwe.
38 Kwa kuwa nimeshuka kutoka mbinguni si ili
kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi yake yeye
aliyenituma.
39 Haya ndio mapenzi yake yeye aliyenituma,
kwamba, nisimpoteze hata mmoja wa wale alion-
ipa, bali niwafufue siku ya mwisho.
40 Kwa maana mapenzi ya Baba yangu ni
kwamba kila mmoja amtazamaye, Mwana na
kumwamini awe na uzima wa milele, nami
nitawafufua siku ya mwisho."

41 Wayahudi wakaanza kunung'unika kwa
kuwa alisema, "Mimi ndimi mkate ulioshuka
kutoka mbinguni."
42 Wakasema, "Huyu si Isa, mwana wa Yusufu,
ambaye baba yake na mama yake tunawajua?
Anawezaje basi sasa kusema, 'Nimeshuka kutoka
mbinguni'?"

43 Hivyo Isa akawaambia, "Acheni
kunung'unikiana ninyi kwa ninyi.

44 Hakuna mtu awezaye kuja kwangu kama asipovutwa na Baba aliyenituma, nami nitamfufua siku ya mwisho.

45 Imeandikwa katika Manabii, ‘Wote watafundishwa na Mungu.’ Yeyote amsikilizaye Baba na kujifunza kutoka kwake, huyo huja kwangu.

46 Hakuna mtu yeyote aliyemwona Baba isipokuwa yeye atokaye kwa Mungu, yeye ndiye peke yake aliyemwona Baba.

47 Amin, amin nawaambia, yeye anayeamini anao uzima wa milele.

48 Mimi ni mkate wa uzima.

49 Baba zenu walikula mana jangwani, lakini wakafa.

50 Lakini hapa kuna mkate kutoka mbinguni, ambao mtu yeyote akiula, hatakufa.

51 Mimi ni mkate wa uzima ule uliotoka mbinguni. Mtu yeyote akiula mkate huu, ataishi milele. Mkate huu ni mwili wangu, ambao nitautoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu.”

52 Ndipo Wayahudi wakaanza kuhojiana vikali wao kwa wao wakisema, “Mtu huyu awezaje kutupatia mwili wake tuule?”

53 Hivyo Isa akawaambia, “Amin, amin nawaambia, msipoula mwili wa Mwana wa Adamu na kuinywa damu yake, hamna uzima ndani yenu.

54 Mtu yeyote aulaye mwili wangu na kunywa damu yangu, anao uzima wa milele. Nami nitamfufua siku ya mwisho.

55 Kwa maana mwili wangu ni chakula cha kweli na damu yangu ni kinywaji cha kweli.

56 Yeyote alaye mwili wangu na kunywa damu
yangu, atakaa ndani yangu nami nitakaa ndani
yake.
57 Kama vile Baba aliye hai alivyonituma mimi,
na kama nami ninavyoishi kwa sababu ya Baba,
hivyo anilaye mimi ataishi kwa sababu yangu.
58 Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni,
si kama ule mkate baba zenu waliokula nao
wakafa. Lakini yeye aulaye mkate huu ataishi
milele."
59 Isa alisema maneno haya alipokuwa aki-
fundisha katika sinagogi§ huko Kapernaumu.

Wafuasi wengi wamwacha Isa

60 Wengi wa wafuasi wake waliposikia jambo
hili wakasema, "Mafundisho haya ni magumu. Ni
nani awezaye kuyapokea?"

61 Isa alipojua kwamba wafuasi wake wana-
nung'unika kuhusu mafundisho yake, akawaam-
bia, "Je, jambo hili limewaudhi?
62 Ingekuwaje basi kama mngemwona Mwana
wa Adamu akipaa kwenda zake huko alipokuwa
kwanza?
63 Roho ndiye atiaye uzima, mwili haufai kitu.
Maneno haya niliyowaambia ni Roho tena ni
uzima.
64 Lakini baadhi yenu hamwamini." Kwa
maana Isa alifahamu tangu mwanzo wale ambao
hawangemwamini miongoni mwao na yule am-
baye angemsaliti.

---

§ **6:59** Nyumba ya ibada na mafunzo.

65 Akaendelea kusema, “Hii ndiyo sababu niliwaambia kwamba hakuna mtu awezaye kuja kwangu isipokuwa amejaliwa na Baba yangu.”

66 Tangu wakati huo wafuasi wake wengi wakarejea nyuma wakaacha kumfuata.

67 Hivyo Isa akawauliza wale wanafunzi wake kumi na wawili, “Je, ninyi pia mnataka kuondoka?”
68 Simoni Petro akamjibu, “Bwana, tuondoke twende kwa nani? Wewe unayo maneno ya uzima wa milele.
69 Tunaamini na kujua kuwa wewe ndiwe Aliye Mtakatifu wa Mungu.”

70 Ndipo Isa akajibu, “Je, sikuwachagua ninyi kumi na wawili? Lakini mmoja wenu ni ibilisi.”
71 (Hapa alikuwa anasema kuhusu Yuda, mwana wa Simoni Iskariote. Ingawa alikuwa mmoja wa wale kumi na wawili, ndiye ambaye baadaye angemsaliti Isa.)

7

Kutokuamini kwa ndugu zake Isa

1 Baada ya mambo haya, Isa alienda sehemu mbalimbali za Galilaya. Hakutaka kwenda Yudea kwa sababu viongozi wa Wayahudi huko walitaka kumuua.
2 Sikukuu ya Vibanda ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.
3 Hivyo ndugu zake Isa wakamwambia, “Ondoka hapa uende Yudea ili wanafunzi Wako wapate kuona miujiza unayofanya.

4 Mtu anayetaka kujulikana hafanyi mambo
yake kwa siri. Kama unafanya mambo haya,
jioneshe kwa ulimwengu."
5 Hata ndugu zake mwenyewe
hawakumwamini.
6 Isa akawaambia, "Wakati wangu bado hau-
jawadia, lakini wakati wenu upo siku zote.
7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, lakini
unanichukia mimi kwa sababu ninawashuhudia
kwamba matendo yao ni maovu.
8 Ninyi nendeni kwenye Sikukuu, lakini mimi
sitahudhuria Sikukuu hii kwa sababu wakati
wangu haujawadia."
9 Baada ya kusema hayo, akabaki Galilaya.

Isa kwenye Sikukuu ya Vibanda

10 Lakini ndugu zake walipokwisha kuondoka
kwenda kwenye Sikukuu, yeye pia alienda lakini
kwa siri.
11 Viongozi wa Wayahudi walikuwa
wakimtafuta huko kwenye Sikukuu na
kuulizana, "Yuko wapi huyu mtu?"
12 Kulikuwa na minong'ono iliyoenea kumhusu
Isa katika umati wa watu, wakati wengine
wakisema, "Ni mtu mwema."

Wengine walikuwa wakisema, "La, yeye
anawadanganya watu."
13 Lakini hakuna mtu yeyote aliyemsema wazi-
wazi kwa sababu ya kuwaogopa viongozi wa
Wayahudi.

Isa afundisha kwenye Sikukuu

14 Ilipokaribia katikati ya Sikukuu, Isa alipanda
kwenda Hekaluni na kuanza kufundisha.

15 Wayahudi wakastaajabia mafundisho yake wakasema, “Mtu huyu amepataje kujua mambo haya bila kufundishwa?”
16 Ndipo Isa akawajibu, “Mafundisho yangu si yangu mwenyewe, bali yanatoka kwake yeye aliyenituma.
17 Mtu yeyote akipenda kufanya mapenzi ya Mungu, atajua kama mafundisho yangu yanatoka kwa Mungu au ninasema kwa ajili yangu mwenyewe.
18 Wale wanenao kwa ajili yao wenyewe hufanya hivyo kwa kutaka utukufu wao wenyewe. Lakini yeye atafutaye utukufu wa yule aliyemtuma ni wa kweli, wala hakuna uongo ndani yake.
19 Je, Musa hakuwapa ninyi sheria? Lakini hakuna hata mmoja wenu anayeishika hiyo sheria. Kwa nini mnataka kuniua?”
20 Ule umati wa watu wakamjibu, “Wewe una pepo mchafu! Ni nani anayetaka kukuua?”
21 Isa akawajibu, “Nimefanya muujiza mmoja na nyote mkastaajabu.
22 Lakini kwa kuwa Musa aliwaamuru tohara (ingawa kwa kweli haikutoka kwa Musa bali kwa baba zetu wa zamani), mnamtahiri mtoto hata siku ya Sabato.
23 Ikiwa mtoto aweza kutahiriwa siku ya Sabato kusudi Torati ya Musa isivunjwe, kwa nini mnanikasirikia kwa kumponya mtu mwili wake wote siku ya Sabato?
24 Acheni kuhukumu mambo kwa jinsi mnavyoona tu, bali hukumuni kwa haki.”

Je, Isa ndiye Al-Masihi?

25 Ndipo baadhi ya watu wa Yerusalemu
wakawa wanasema, “Tazameni, huyu si yule mtu
wanayetaka kumuua?
26 Mbona yuko hapa anazungumza hadharani,
na wala hawamwambii neno lolote? Je, in-
awezekana viongozi wanafahamu kuwa huyu
ndiye Al-Masihi*?
27 Tunafahamu huyu mtu anakotoka, lakini Al-
Masihi atakapokuja, hakuna yeyote atakayejua
atokako.”
28 Ndipo Isa, akaendelea kufundisha Hekaluni,
akisema, “Ninyi mnanifahamu na kujua ni-
tokako. Mimi sikuja kwa ajili yangu mwenyewe,
bali yeye aliyenituma ni wa kweli na ninyi ham-
mjui.
29 Mimi namjua kwa kuwa nimetoka kwake,
naye ndiye alinituma.”
30 Ndipo wakatafuta kumkamata, lakini
hakuna mtu yeyote aliyethubutu kumshika kwa
sababu saa yake ilikuwa bado haijawadia.
31 Nao watu wengi wakamwamini, wakasema,
“Je, Al-Masihi atakapokuja, atafanya miujiza
mikuu kuliko aliyoifanya mtu huyu?”

Walinzi wanatumwa kumkamata Isa

32 Mafarisayo† wakasikia watu wakinong’ona
mambo kama hayo kuhusu Isa, ndipo wao
pamoja na viongozi wa makuhani wakatuma
walinzi wa Hekalu waende kumkamata.

---

* **7:26** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.* † **7:32** Kundi la kidini la Wayahudi; walifuata Torati kwa dhati, hasa maagizo kuhusu utakaso. Pia waliamini katika malaika, ufufuo wa wafu, na kuja kwa Masihi ambaye atarejesha ufalme wa Daudi na ukuu wa taifa la Israeli.

33 Isa akasema, “Mimi bado niko pamoja nanyi
kwa kitambo kidogo, kisha nitarudi kwake yeye
aliyenituma.
34 Mtanitafuta lakini hamtaniona, nami niliko
ninyi hamwezi kuja.”
35 Wayahudi wakaulizana wao kwa wao, “Huyu
mtu anataka kwenda wapi ambako hatuwezi
kumfuata? Je, anataka kwenda kwa Wayunani
ambako baadhi ya watu wetu wametawanyikia,
akawafundishe Wayunani?
36 Yeye ana maana gani anaposema, ‘Mtan-
itafuta lakini hamtaniona,’ na, ‘nami niliko ninyi
hamwezi kuja’?”

Mito ya maji ya uzima

37 Siku ile ya mwisho ya Sikukuu, siku ile
kuu, wakati Isa akiwa amesimama huko, akapaza
sauti yake akasema, “Kama mtu yeyote anaona
kiu na aje kwangu anywe.
38 Yeyote aniaminiye mimi, kama Maandiko
yanavyosema, vijito vya maji ya uzima vi-
tatiririka kutoka ndani yake.”
39 Isa aliposema haya, alimaanisha
Roho Mtakatifu wa Mungu, ambaye wote
waliomwamini wangempokea. Kwa maana hadi
wakati huo Roho wa Mungu alikuwa hajatolewa,
kwa kuwa Isa alikuwa bado hajatukuzwa.

Mgawanyiko miongoni mwa watu

40 Waliposikia maneno hayo, baadhi ya watu
miongoni mwa umati ule wakasema, “Hakika
huyu ndiye yule Nabii.”
41 Wengine wakasema, “Huyu ndiye Al-Masihi!”

Lakini wengine wakauliza, “Je, Al-Masihi kwao ni Galilaya?
42 Je, Maandiko hayasemi kwamba Al-Masihi atakuja kutoka jamaa ya Daudi na kutoka Bethlehemu, mji alioishi Daudi?”
43 Kwa hiyo watu wakagawanyika kwa ajili ya Isa.
44 Baadhi yao walitaka kumkamata, lakini hakuna aliyethubutu kumgusa.

Kutokuamini kwa viongozi wa Wayahudi

45 Hatimaye wale walinzi wa Hekalu wakarudi kwa viongozi wa makuhani na Mafarisayo waliokuwa wamewatuma ili kumkamata Isa, wakaulizwa, “Mbona hamkumkamata?”
46 Wale walinzi wakajibu, “Kamwe hajanena mtu yeyote kama yeye anenavyo.”
47 Mafarisayo wakajibu, “Je, nanyi pia mmedanganyika?
48 Je, kuna kiongozi yeyote au mmoja wa Mafarisayo ambaye amemwamini?
49 Lakini umati huu wa watu wasiojua Torati ya Musa, wamelaaniwa.”
50 Ndipo Nikodemo, yule aliyekuwa amemwendea Isa siku moja usiku, na alikuwa mmoja wao, akauliza,
51 “Je, sheria zetu zinaturuhusu kumhukumu mtu kabla ya kumsikiliza na kufahamu alilotenda?”
52 Wakamjibu, “Je, wewe pia unatoka Galilaya? Chunguza nawe utaona kwamba hakuna nabii atokae Galilaya!”

[

53 Kisha wakaondoka, kila mtu akarudi nyumbani mwake.

8

1 Lakini Isa akaenda katika Mlima wa Mizeituni.
2 Alfajiri na mapema Isa akaja tena Hekaluni; watu wote wakakusanyika, naye akaketi, akaanza kuwafundisha.
3 Walimu wa Torati na Mafarisayo wakamleta mwanamke mmoja aliyefumaniwa akizini. Wakamsimamisha katikati ya umati wa watu wote.
4 Wakamwambia Isa, “Mwalimu, huyu mwanamke amekutwa akizini.
5 Katika sheria, Musa alituamuru kuwapiga kwa mawe wanawake wa namna hii, hadi wafe. Sasa wewe wasemaje?”
6 Walimuuliza swali hili kama mtego ili wapate sababu ya kumshtaki.

Lakini Isa akainama akaanza kuandika ardhini kwa kidole chake.
7 Walipoendelea kumuulizauliza akainuka, akawaambia, “Kama kuna mtu yeyote miongoni mwenu ambaye hana dhambi na awe wa kwanza kumtupia jiwe.”
8 Akainama tena na kuandika ardhini.
9 Waliposikia haya, wakaanza kuondoka mmoja mmoja, wakianzia wazee, hadi Isa akabaki peke yake na yule mwanamke akiwa amesimama mbele yake.
10 Isa akainuka na kumwambia, “Mwanamke, wako wapi wale waliokuwa wanakuhukumu kuwa mwenye hatia?”

11 Yule mwanamke akajibu, “Hakuna hata
mmoja, Bwana.”
Isa akamwambia, “Hata mimi sikuhukumu.
Nenda zako. Kuanzia sasa usitende dhambi
tena.”]*

Isa nuru ya ulimwengu

12 Kisha Isa akasema nao tena, akawaambia,
“Mimi ni nuru ya ulimwengu. Mtu yeyote akini-
fuata, hatatembea gizani kamwe, bali atakuwa
na nuru ya uzima.”
13 Mafarisayo wakamwambia, “Ushuhuda
wako haukubaliki, kwa kuwa unajishuhudia
mwenyewe.”
14 Isa akawajibu, “Hata kama najishuhudia
mwenyewe, ushuhuda wangu ni kweli, kwa
sababu najua nilikotoka na ninakoenda. Lakini
ninyi hamjui nilikotoka wala ninakoenda.
15 Ninyi mnahukumu kwa kufuata vipimo vya
kibinadamu; mimi simhukumu mtu yeyote.
16 Lakini hata nikihukumu, uamuzi wangu ni
sahihi kwa sababu sitoi hukumu yangu peke
yangu, bali niko pamoja na Baba†, aliyenituma.
17 Imeandikwa katika Torati yenu kwamba
ushahidi wa watu wawili ni thabiti.
18 Mimi najishuhudia mwenyewe, naye Baba
aliyenituma hunishuhudia.”
19 Ndipo wakamuuliza, “Huyo Baba yako yuko
wapi?”
Isa akawajibu, “Ninyi hamnifahamu mimi ni
nani, wala hammfahamu Baba yangu. Kama

---

* **8:11** Maandiko mengine ya kale hayana sehemu ya Yohana 7:53–8:11. † **8:16** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

mngenifahamu mimi, mngemfahamu na Baba yangu.”
20 Isa alisema maneno haya alipokuwa akifundisha katika chumba cha hazina Hekaluni. Lakini hakuna mtu aliyemkamata kwa kuwa saa yake ilikuwa haijawadia.

Swali kuhusu Isa ni nani

21 Isa akawaambia tena, “Ninaenda zangu, nanyi mtanitafuta, lakini mtakufa katika dhambi zenu. Niendako mimi, ninyi hamwezi kuja.”
22 Ndipo wale Wayahudi wakasema, “Je, atajiua? Je, hii ndiyo sababu amesema, ‘Niendako mimi ninyi hamwezi kuja’?”
23 Akawaambia, “Ninyi mmetoka chini; mimi nimetoka juu. Ninyi ni wa ulimwengu huu; mimi si wa ulimwengu huu.
24 Niliwaambia kuwa mtakufa katika dhambi zenu; kwa maana msipoamini kwamba ‘Mimi Ndiye,’ mtakufa katika dhambi zenu.”
25 Wakamuuliza, “Wewe ni nani?”

Naye Isa akawajibu, “Mimi ndiye yule ambaye nimekuwa nikiwaambia tangu mwanzo.
26 Nina mambo mengi ya kusema kuwahusu ya kuwahukumu. Lakini yeye aliyenituma ni wa kuaminika, nami nanena na ulimwengu niliyoyasikia kutoka kwake.”
27 Hawakuelewa kuwa alikuwa akiwaambia kuhusu Baba yake wa Mbinguni.
28 Kisha Isa akawaambia, “Mtakapokwisha kumwinua Mwana wa Adamu juu, ndipo mtajua kuwa mimi ndiye yule niliyesema, na kwamba mimi sitendi jambo lolote peke yangu, bali ninasema yale tu Baba yangu amenifundisha.

29 Yeye aliyenituma yu pamoja nami; haja-
niacha, kwa kuwa siku zote nafanya mapenzi
yake."
30 Wengi waliomsikia Isa akisema maneno
haya wakamwamini.

Wanafunzi wa kweli

31 Kisha Isa akawaambia wale Wayahudi
waliomwamini, "Mkidumu katika maneno
yangu, mtakuwa wanafunzi wangu kweli kweli.
32 Ndipo mtaijua kweli, nayo kweli itawaweka
huru."
33 Wao wakamjibu, "Sisi tu wazao wa Ibrahimu,
nasi hatujakuwa watumwa wa mtu yeyote.
Wawezaje kusema kwamba tutawekwa huru?"
34 Isa akajibu, "Amin, amin nawaambia, kila
atendaye dhambi ni mtumwa wa dhambi.
35 Mtumwa hakai nyumbani anakotumika siku
zote, lakini mwana hukaa nyumbani daima.
36 Hivyo Mwana akiwaweka huru mtakuwa
huru kweli kweli.
37 Ninajua ya kuwa ninyi ni wazao wa
Ibrahimu, lakini mnatafuta wasaa wa kuniua
kwa sababu ndani yenu hamna nafasi ya neno
langu.
38 Ninasema yale niliyoyaona nikiwa mbele
za Baba yangu, nanyi mnafanya yale mliyosikia
kutoka kwa baba yenu."

Isa na Ibrahimu

39 Wakajibu, "Baba yetu ni Ibrahimu."
Isa akawaambia, "Kama mngekuwa wazao wa
Ibrahimu, mngefanya mambo yale aliyofanya
Ibrahimu.

40 Lakini sasa ninyi mnatafuta kuniua, mtu
ambaye nimewaambia kweli ile niliyosikia ku-
toka kwa Mungu. Ibrahimu hakufanya jambo la
namna hii.
41 Ninyi mnafanya mambo afanyayo baba
yenu."

Wakamjibu, "Sisi hatukuzaliwa kwa uzinzi. Tunaye Baba mmoja, Mungu pekee."

42 Isa akawaambia, "Kama Mungu angekuwa
Baba yenu, mngenipenda, kwa maana nilitoka
kwa Mungu na sasa niko hapa. Sikuja kwa ajili
yangu mwenyewe, ila yeye alinituma.
43 Kwa nini hamwelewi ninayowaambia? Ni
kwa sababu hamwezi kusikia nisemacho.
44 Ninyi ni watoto wa baba yenu, ibilisi,
nanyi mnataka kutimiza matakwa ya baba
yenu. Yeye alikuwa muuaji tangu mwanzo,
wala hakushikana na kweli, maana hamna kweli
ndani yake. Anaposema uongo, yeye husema
lugha yake ya asili kwa maana yeye ni mwongo
na baba wa huo uongo.
45 Lakini kwa sababu nimewaambia kweli,
hamkuniamini!
46 Je, kuna yeyote miongoni mwenu awezaye
kunithibitisha kuwa mwenye dhambi? Kama
nawaambia yaliyo kweli, mbona hamniamini?
47 Yeye atokaye kwa Mungu husikia kile Mungu
asemacho. Sababu ya ninyi kutosikia ni kwa
kuwa hamtokani na Mungu."

Maelezo ya Isa kujihusu

48 Wayahudi wakamjibu Isa, "Je, hatuko sahihi
tunaposema kwamba wewe ni Msamaria, na
kwamba una pepo mchafu?"

49 Isa akawajibu, "Mimi sina pepo mchafu, bali
ninamheshimu Baba yangu, nanyi mnanidharau.
50 Lakini mimi sitafuti utukufu wangu
mwenyewe, bali yuko anayetaka kunitukuza,
naye ndiye mwamuzi.
51 Amin, amin nawaambia, mtu yeyote akilitii
neno langu, hataona mauti milele."

52 Ndipo Wayahudi wakapaza sauti,
wakamwambia, "Sasa tumejua kwamba una
pepo mchafu! Ibrahimu alikufa, na manabii
vilevile, nawe unasema kuwa mtu akitii neno
lako hatakufa milele.
53 Je, wewe ni mkuu kuliko baba yetu Ibrahimu
ambaye alikufa, na manabii ambao pia walikufa?
Unafikiri wewe ni nani?"
54 Isa akawajibu, "Nikijitukuza mwenyewe,
utukufu wangu hauna maana. Baba yangu, huyo
ambaye ninyi mnadai kuwa ni Mungu wenu,
ndiye anitukuzaye mimi.
55 Ingawa hamkumjua, mimi ninamjua. Kama
ningesema simjui, ningekuwa mwongo kama
ninyi, lakini mimi ninamjua na ninalitii neno
lake.
56 Baba yenu Ibrahimu alishangilia kwamba
angeiona siku yangu, naye akaiona na akafu-
rahi."
57 Wayahudi wakamwambia, "Wewe huja-
timiza hata miaka hamsini, nawe wasema
umemwona Ibrahimu?"
58 Isa akawaambia, "Amin, amin nawaambia,
kabla Ibrahimu hajakuwa, Mimi niko."
59 Ndipo wakaokota mawe ili kumpiga, lakini
Isa akajificha, naye akatoka Hekaluni.

9

Isa amponya mtu aliyezaliwa kipofu

1 Isa alipokuwa akipita, akamwona mtu
aliyekuwa kipofu tangu kuzaliwa.
2 Wanafunzi wake wakamuuliza, "Mwalimu, ni
nani aliyetenda dhambi; ni huyu mtu au wazazi
wake hata azaliwe kipofu?"
3 Isa akawajibu, "Huyu mtu wala wazazi wake
hawakutenda dhambi. Alizaliwa kipofu ili kazi
za Mungu zidhihirishwe katika maisha yake.
4 Yanipasa kuzifanya kazi zake yeye aliyeni-
tuma wakati bado ni mchana, kwa kuwa usiku
waja ambapo hakuna mtu awezaye kufanya kazi.
5 Wakati niko ulimwenguni, mimi ni nuru ya
ulimwengu."
6 Baada ya kusema haya, akatema mate ard-
hini, akatengeneza tope kwa mate na kumpaka
yule kipofu machoni.
7 Kisha akamwambia, "Nenda ukanawe katika
Bwawa la Siloamu" (Siloamu maana yake ni Ku-
tumwa). Ndipo yule kipofu akaenda, akanawa,
naye akarudi akiwa anaona.
8 Majirani zake na wale wote waliokuwa
wamemwona hapo awali akiombaomba
wakaanza kuuliza, "Je, huyu si yule aliyekuwa
akiketi akiombaomba?"
9 Wengine wakasema, "Ndiye."

Wengine wakasema, "Siye, bali anafanana naye."

Lakini yeye akawaambia, "Mimi ndiye."

10 Wakamuuliza, "Basi macho yako yalifumbu-
liwaje?"

11 Yeye akawajibu, “Yule mtu aitwaye Isa aliten-
geneza tope, akanipaka machoni mwangu, naye
akaniambia, ‘Nenda ukanawe katika Bwawa la
Siloamu,’ ndipo nikanawa nami nikapata kuona!”
12 Wale wakamuuliza, “Yeye huyo mtu yuko
wapi?”

Akawajibu, “Sijui.”

Mafarisayo wachunguza kuponywa kwa kipofu

13 Wakamleta yule mtu aliyekuwa kipofu hapo
awali kwa Mafarisayo*.
14 Basi siku hiyo Isa alitengeneza tope na kuya-
fungua macho ya huyo mtu ilikuwa Sabato.
15 Mafarisayo nao wakaanza kumuuliza yule
mtu alivyopata kuona. Naye akawaambia, “Alin-
ipaka tope kwenye macho yangu, nikanawa na
sasa ninaona.”
16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Huyu mtu
hatoki kwa Mungu, kwa sababu hashiki Sabato.”

Lakini wengine wakasema, “Awezaje mtu mwenye dhambi kufanya miujiza kama hii?” Wakagawanyika.
17 Hivyo wakamwambia tena yule mtu
aliyekuwa kipofu, “Wewe ndiwe uliyefumbuliwa
macho. Wasemaje kuhusu mtu huyo?”

Yeye akawajibu, “Yeye ni nabii.”
18 Wale Wayahudi hawakuamini ya kuwa
mtu huyo alikuwa kipofu akapata kuona, hadi
walipowaita wazazi wake.

---

* **9:13** Kundi la kidini la Wayahudi; walifuata Torati kwa dhati, hasa maagizo kuhusu utakaso. Pia waliamini katika malaika, ufufuo wa wafu, na kuja kwa Masihi ambaye atarejesha ufalme wa Daudi na ukuu wa taifa la Israeli.

19 Wakawauliza, “Je, huyu ni mtoto wenu, ambaye mnasema alizaliwa kipofu? Imekuwaje basi sasa anaona?”
20 Wazazi wake wakajibu, “Tunajua ya kuwa huyu ni mtoto wetu na ya kuwa alizaliwa kipofu.
21 Lakini hatujui jinsi anavyoweza kuona sasa, wala hatujui ni nani aliyemfungua macho yake. Muulizeni; yeye ni mtu mzima na anaweza kujieleza mwenyewe.”
22 Wazazi wake walisema hivi kwa sababu waliwaogopa viongozi wa Wayahudi, kwani walikuwa wamekubaliana kuwa mtu yeyote atakayemkiri Isa kuwa ndiye Al-Masihi† atafukuzwa kutoka sinagogi.
23 Kwa hiyo wazazi wake wakasema, “Yeye ni mtu mzima. Muulizeni.”
24 Hivyo kwa mara ya pili wakamwita yule aliyekuwa kipofu, nao wakamwambia, “Mpe Mungu utukufu! Sisi tunafahamu kuwa mtu huyu aliyekuponya ni mwenye dhambi.”
25 Akawajibu, “Mimi sijui kama yeye ni mwenye dhambi. Lakini jambo moja ninalojua, nilikuwa kipofu na sasa ninaona.”
26 Wakamuuliza, “Alikufanyia nini? Aliyafumbuaje macho yako?”
27 Akawajibu, “Tayari nimekwisha kuwaambia, nanyi hamtaki kunisikiliza. Mbona mnataka kusikia tena? Je, ninyi nanyi mnataka kuwa wanafunzi wake?”
28 Ndipo wakamtukana na kusema, “Wewe ndiwe mwanafunzi wake! Sisi ni wanafunzi wa Musa.

† **9:22** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.*

29 Tunajua kwamba Mungu alisema na Musa,
lakini mtu huyu hatujui anakotoka.”

30 Yule mtu akawajibu, “Hili ni jambo la ajabu!
Hamjui anakotoka, naye amenifungua macho
yangu!
31 Tunajua ya kuwa Mungu hawasikilizi wenye
dhambi, lakini huwasikiliza wote wanaomcha na
kumtii.
32 Tangu zamani hatujasikia kwamba mtu
amemponya yeyote aliyezaliwa kipofu.
33 Kama huyu mtu hakutoka kwa Mungu,
asingeweza kufanya lolote.”

34 Wakamjibu, “Wewe ulizaliwa katika dhambi
kabisa, nawe unajaribu kutufundisha?” Wakam-
fukuza atoke nje.

Upofu wa kiroho

35 Isa aliposikia kuwa wamemfukuza atoke nje
yule mtu aliyemfumbua macho, alimkuta, aka-
muuliza, “Je, unamwamini Mwana wa Adamu?”

36 Yule mtu akamjibu, “Yeye ni nani, Bwana‡?
Niambie ili nipate kumwamini.”

37 Isa akamjibu, “Umekwisha kumwona; naye
anayezungumza nawe, ndiye.”

38 Yule mtu akasema, “Bwana, naamini.” Naye
akamwabudu.
39 Isa akasema, “Nimekuja ulimwenguni humu
kwa ajili ya kuhukumu, ili wale walio vipofu wa-
pate kuona, nao wale wanaoona wawe vipofu.”

---

‡ **9:36** Wale ambao hawakumfahamu Isa kuwa Masihi walimwita “Bwana” kwa heshima ya kawaida.

40 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa karibu naye wakamsikia na kumwambia, “Je, kweli sisi ni vipofu?”

41 Isa akawajibu, “Kama mngekuwa vipofu kweli, msingekuwa na hatia ya dhambi, lakini kwa kuwa mnasema, ‘Tunaona,’ basi mna hatia.

10

Mchungaji mwema

1 “Amin, amin nawaambia, yeye asiyeingia katika zizi la kondoo kupitia kwenye lango, lakini akwea kuingia ndani kwa njia nyingine, huyo ni mwizi na mnyang’anyi.
2 Yeye anayeingia kupitia kwenye lango ndiye mchungaji wa kondoo.
3 Mlinzi humfungulia lango, na kondoo huisikia sauti yake. Yeye huwaita kondoo wake kwa majina yao na kuwatoa nje ya zizi.
4 Baada ya kuwatoa wote nje, yeye hutangulia mbele yao na kondoo humfuata, kwa kuwa wanaijua sauti yake.
5 Lakini kondoo hawatamfuata mgeni, bali watamkimbia kwa sababu hawaijui sauti ya mgeni.”
6 Isa alitumia mfano huu, lakini wao hawakuelewa hayo aliyokuwa akiwaambia.

7 Kwa hiyo Isa akasema nao tena, akawaambia, “Amin, amin nawaambia, mimi ndimi lango la kondoo.
8 Wote walionitangulia ni wezi na wanyang’anyi, nao kondoo hawakuwasikia.

9 Mimi ndimi lango. Yeyote anayeingia zizini
kupitia kwangu ataokoka. Ataingia na kutoka,
naye atapata malisho.
10 Mwizi huja ili aibe, aue na aangamize. Mimi
nimekuja ili wapate uzima, kisha wawe nao tele.
11 “Mimi ndimi mchungaji mwema. Mchungaji
mwema huutoa uhai wake kwa ajili ya kondoo.
12 Mtu wa kuajiriwa sio mchungaji mwenye
kondoo. Anapomwona mbwa-mwitu akija, yeye
hukimbia na kuwaacha kondoo. Naye mbwa-
mwitu hulishambulia kundi na kulitawanya.
13 Yeye hukimbia kwa sababu ameajiriwa wala
hawajali kondoo.
14 “Mimi ndimi mchungaji mwema. Ninawajua
kondoo wangu, nao kondoo wangu wananijua.
15 Kama vile Baba* anavyonijua mimi, nami
ninavyomjua Baba, ndivyo nami ninautoa uhai
wangu kwa ajili ya kondoo.
16 Ninao kondoo wengine ambao si wa zizi hili.
Inanipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti yangu;
hivyo patakuwa na kundi moja na mchungaji
mmoja.
17 Baba yangu ananipenda kwa kuwa ninautoa
uhai wangu ili niupate tena.
18 Hakuna mtu aniondoleaye uhai wangu, bali
ninautoa kwa hiari yangu mwenyewe. Ninao
uwezo wa kuutoa uhai wangu, na pia ninao
uwezo wa kuutwaa tena. Amri hii nimepewa na
Baba yangu.”
19 Waliposikia maneno haya, Wayahudi waka-
gawanyika.

---

* **10:15** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

20 Wengi wao wakasema, “Huyu amepagawa na
pepo mchafu, naye amechanganyikiwa.”
21 Wengine wakasema, “Haya si maneno ya mtu
aliyepagawa na pepo mchafu. Je, pepo mchafu
aweza kufungua macho ya kipofu?”

Isa akataliwa na Wayahudi

22 Ikafika Sikukuu ya Kuwekwa wakfu kwa
Hekalu† huko Yerusalemu. Ilikuwa majira ya
baridi.
23 Naye Isa alikuwa akitembea ndani ya Hekalu
katika Ukumbi wa Sulemani.
24 Wayahudi wakamkusanyikia, wakamuuliza,
“Utatuweka katika hali ya mashaka hadi lini?
Kama wewe ndiwe Al-Masihi‡, tuambie wazi-
wazi.”
25 Isa akawajibu, “Nimewaambia, lakini
hamwamini. Mambo ninayoyatenda kwa jina la
Baba yangu yananishuhudia.
26 Lakini hamwamini, kwa sababu ninyi si wa
kundi la kondoo wangu.
27 Kondoo wangu huisikia sauti yangu nami
nawajua, nao hunifuata.
28 Nami ninawapa uzima wa milele;
hawataangamia kamwe, wala hakuna mtu
atakayewapokonya kutoka mikono yangu.
29 Baba yangu aliyenipa hawa ni mkuu kuliko
wote, na hakuna awezaye kuwapokonya kutoka
mikononi mwake.
30 Mimi na Baba yangu tu umoja.”
31 Kwa mara nyingine Wayahudi wakainua
mawe ili wampige nayo,

† **10:22** yaani *Hanukkah* kwa Kiebrania ‡ **10:24** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.*

32 lakini Isa akawaambia, “Nimewaonesha miu-
jiza mingi mikubwa kutoka kwa Baba yangu. Ni
kwa ipi kati ya hiyo miujiza mnataka kunipiga
mawe?”
33 Wayahudi wakamjibu, “Hatukupigi mawe
kwa sababu ya mambo mema uliyotenda, bali
ni kwa kuwa umekufuru. Ingawa wewe ni
mwanadamu, unajifanya kuwa Mungu.”
34 Isa akawajibu, “Je, haikuandikwa katika
Torati yenu kwamba, ‘Nimesema kuwa ninyi ni
“miungu” ’?
35 Kama aliwaita ‘miungu’ wale ambao neno
la Mungu liliwafikia, nayo Maandiko hayawezi
kutanguka,
36 je, mwawezaje kusema kwamba yule am-
baye Baba amemweka wakfu na kumtuma
ulimwenguni anakufuru, kwa sababu nilisema,
‘Mimi ni Mwana wa Mungu§’?
37 Ikiwa sifanyi kazi za Baba yangu, basi msini-
amini.
38 Lakini ikiwa nazifanya kazi za Mungu, hata
kama hamniamini mimi ziaminini hizo kazi, ili
mpate kujua na kuelewa kwamba Baba yu ndani
yangu, nami ni ndani yake.”
39 Ndipo wakajaribu kumkamata kwa mara
nyingine, lakini akaponyoka kutoka mikononi
mwao.
40 Isa akaenda tena ng’ambo ya Yordani hadi
mahali Yahya alikuwa akibatiza hapo awali, naye
akakaa huko.

§ **10:36** Yaani Mwana wa asili moja na Mwenyezi Mungu (Yohana 1:1-2), wa kiroho, bali si wa kimwili.

41 Watu wengi wakamjia, nao wakawa
wakisema, “Yahya hakufanya muujiza wowote,
lakini kila jambo alilosema kumhusu huyu mtu
ni kweli.”
42 Nao watu wengi wakamwamini Isa huko.

Isa akamilisha huduma yake

11

(Yohana 11:1–13:30)

Kifo cha Lazaro

1 Basi mtu mmoja, jina lake Lazaro, alikuwa
mgonjwa. Yeye alikuwa akiishi Bethania, kijiji
cha Mariamu na Martha dada yake.
2 (Huyu Mariamu, ambaye Lazaro kaka yake
alikuwa mgonjwa, ndiye alimpaka Bwana Isa
mafuta na kuifuta miguu yake kwa nywele zake.)
3 Hivyo hawa dada wawili walituma ujumbe
kwa Isa kumwambia, “Bwana, yule umpendaye
ni mgonjwa.”
4 Lakini Isa aliposikia hayo, akasema, “Ugonjwa
huu hautaleta mauti, bali ni wa kudhihirisha
utukufu wa Mungu, ili Mwana wa Mungu apate
kutukuzwa kutokana na ugonjwa huu.”
5 Isa aliwapenda Martha, Mariamu na Lazaro
ndugu yao.
6 Hata hivyo, baada ya kusikia kwamba Lazaro
ni mgonjwa, alikawia huko alikokuwa kwa siku
mbili zaidi.
7 Ndipo akawaambia wanafunzi wake, “Haya,
turudi Yudea.”
8 Wanafunzi wake wakamwambia, “Mwalimu,
Wayahudi walikuwa wanataka kukupiga mawe,
nawe unataka kurudi huko?”

9 Isa akawajibu, “Si kuna saa kumi na mbili
za mchana katika siku moja? Wanaotem-
bea mchana hawawezi kujikwaa, kwa maana
wanaona kwa nuru ya ulimwengu huu.
10 Lakini wale wanaotembea usiku hujikwaa
kwa sababu hawana nuru ndani yao.”
11 Baada ya kusema haya, Isa akawaam-
bia, “Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini naenda
kumwamsha.”
12 Wanafunzi wakamwambia, “Bwana, kama
amelala usingizi ataamka.”
13 Hata hivyo, Isa alikuwa anazungumzia
kuwa Lazaro amekufa, lakini wanafunzi wake
hawakuelewa, walidhani kwamba anasema
Lazaro amelala usingizi tu.
14 Kwa hiyo Isa akawaambia waziwazi, “Lazaro
amekufa.
15 Hata hivyo nafurahi kwa kuwa sikuwako
huko kabla ya Lazaro kufa, ili mpate kuamini.
Lakini sasa twendeni kwake.”
16 Tomaso (aliyeitwa Pacha) akawaambia
wanafunzi wenzake, “Sisi nasi twendeni tukafe
pamoja naye.”

Isa ndiye ufufuo na uzima

17 Isa alipowasili huko alikuta Lazaro amekuwa
kaburini siku nne.
18 Basi Bethania ulikuwa karibu na
Yerusalemu, umbali wa yamkini maili mbili*,
19 na Wayahudi wengi walikuwa wamekuja
kuwafariji Martha na Mariamu kwa ajili ya ku-
fiwa na ndugu yao.

---

* **11:18** kama kilomita 3

20 Martha aliposikia kwamba Isa anakuja, ali-
toka kwenda kumlaki, ila Mariamu alibaki nyum-
bani.
21 Martha akamwambia Isa, “Bwana, kama
ungekuwa hapa, ndugu yangu hangekufa.
22 Lakini sasa ninajua kuwa chochote utaka-
chomwomba Mungu, atakupa.”
23 Isa akamwambia, “Ndugu yako atafufuka.”
24 Martha akamjibu, “Ninajua ya kuwa atafu-
fuka wakati wa ufufuo wa wafu siku ya mwisho.”
25 Isa akamwambia, “Mimi ndiye huo ufufuo
na uzima. Yeye aniaminiye mimi, hata akifa
atakuwa anaishi;
26 na yeyote aishiye na kuniamini hatakufa
kabisa hata milele. Je, unasadiki haya?”
27 Martha akamwambia, “Ndiyo Bwana,
ninaamini ya kuwa wewe ndiwe Al-Masihi†,
Mwana wa Mungu, yeye ajaye ulimwenguni.”

Isa alia

28 Baada ya kusema haya, Martha alienda
akamwita Mariamu dada yake faraghani na
kumwambia, “Mwalimu yuko hapa anakuita.”
29 Mariamu aliposikia hivyo, akaondoka upesi,
akaenda hadi alipokuwa Isa.
30 Isa alikuwa hajaingia kijijini, bali alikuwa
bado yuko mahali pale alipokutana na Martha.
31 Wale Wayahudi waliokuwa pamoja na Mari-
amu nyumbani wakimfariji walipoona ameon-
doka haraka na kutoka nje, walimfuata wakid-
hani kwamba alikuwa anaenda kule kaburini
kulilia huko.

† **11:27** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.*

32 Mariamu alipofika mahali pale Isa alipokuwa, alipiga magoti miguuni pake na kusema, “Bwana, kama ungekuwa hapa, ndugu yangu hangekufa.”
33 Isa alipomwona Mariamu akilia na wale Wayahudi waliokuja pamoja naye pia wakilia, Isa alisikia uchungu moyoni, akafadhaika sana.
34 Akauliza, “Mmemweka wapi?”

Wakamwambia, “Bwana, njoo upaone.”

35 Isa akalia machozi.
36 Ndipo Wayahudi wakasema, “Tazama jinsi alivyompenda Lazaro!”
37 Lakini wengine wakasema, “Je, yule aliyefungua macho ya kipofu, hakuweza kumfanya na huyu asife?”

Isa amfufua Lazaro

38 Isa akafika penye kaburi akiwa amefadhaika sana kwa mara nyingine. Hilo kaburi lilikuwa pango ambalo jiwe liliwekwa kwenye ingilio lake.
39 Isa akasema, “Liondoeni jiwe.”

Martha dada yake yule aliyekuwa amekufa akasema, “Lakini Bwana, wakati huu atakuwa ananuka kwani amekwisha kuwa kaburini siku nne.”
40 Isa akamwambia, “Sikukuambia kwamba ukiamini utauona utukufu wa Mungu?”
41 Kwa hiyo wakaliondoa lile jiwe kutoka kaburini. Isa akainua macho yake juu, akasema, “Baba‡, ninakushukuru kwa kuwa wanisikia.

‡ **11:41** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

42 Ninajua ya kuwa wewe hunisikia siku zote, lakini nimesema haya kwa ajili ya watu hawa waliosimama hapa, ili wapate kuamini ya kuwa wewe umenituma."
43 Baada ya kusema haya, Isa akapaza sauti yake, akaita, "Lazaro, njoo huku!"
44 Yule aliyekuwa amekufa akatoka nje, mikono yake na miguu yake ikiwa imeviringishiwa vitambaa vya kitani na leso usoni pake.

Isa akawaambia, "Mfungueni; mwacheni aende zake."

Njama ya kumuua Isa
(Mathayo 26:1-5; Marko 14:1-2; Luka 22:1-2)

45 Hivyo Wayahudi wengi waliokuwa wamekuja kumfariji Mariamu walipoona yale Isa aliyoyatenda, wakamwamini.
46 Lakini baadhi yao wakaenda kwa Mafarisayo§ na kuwaambia mambo Isa aliyoyafanya.
47 Kwa hiyo viongozi wa makuhani na Mafarisayo wakaita mkutano wa Baraza la Wayahudi*.

Wakaulizana, "Tufanyeje? Huyu mtu anafanya ishara nyingi.

---

§ **11:46** Kundi la kidini la Wayahudi; walifuata Torati kwa dhati, hasa maagizo kuhusu utakaso. Pia waliamini katika malaika, ufufuo wa wafu, na kuja kwa Masihi ambaye atarejesha ufalme wa Daudi na ukuu wa taifa la Israeli. * **11:47** *Baraza la Wayahudi* ina maana ya *Sanhedrin* ambalo lilikuwa baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi; liliundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

48 Tukimwacha aendelee hivi, kila mtu
atamwamini, nao Warumi watakuja na
kupaharibu mahali petu patakatifu na taifa
letu.”

49 Mmoja wao aliyeitwa Kayafa, aliyekuwa
kuhani mkuu mwaka huo, akasema, “Ninyi
hamjui kitu chochote!

50 Hamjui kwamba ni afadhali mtu mmoja afe
kwa ajili ya watu, kuliko taifa lote liangamie?”

51 Hakusema haya kutokana na mawazo yake
mwenyewe, bali kama kuhani mkuu mwaka huo,
alitabiri kuwa Isa angekufa kwa ajili ya taifa la
Wayahudi;

52 wala si kwa ajili ya taifa hilo pekee, bali pia
kwa ajili ya watoto wa Mungu waliotawanyika, ili
kuwaleta pamoja na kuwafanya wawe wamoja.

53 Hivyo tangu siku hiyo wakawa wanafanya
mipango ili wamuue Isa.

54 Kwa hiyo Isa akawa hatembei tena hadha-
rani miongoni mwa Wayahudi, bali alijitenga
akaenda sehemu iliyo karibu na jangwa kwenye
kijiji kiitwacho Efraimu. Akakaa huko na wana-
funzi wake.

55 Basi Pasaka ya Wayahudi ilipokuwa
imekaribia, watu wengi walitoka vijijini
wakaenda Yerusalemu ili wakajitakase kabla
ya Pasaka.

56 Watu wakawa wanamtafuta Isa, nao wali-
posimama kwenye ua la Hekalu, waliulizana, “Je,
mtu huyu hatakuja kamwe kwenye Sikukuu?”

57 Viongozi wa makuhani na Mafarisayo wa-
likuwa wametoa amri kuwa yeyote atakayejua

mahali Isa aliko, lazima atoe taarifa ili wapate kumkamata.

12

Mariamu ampaka Isa mafuta huko Bethania (Mathayo 26:6-13; Marko 14:3-9; Luka 7:35-38)

1 Siku sita kabla ya Pasaka, Isa alienda Betha-
nia, makao ya Lazaro, aliyekuwa amemfufua
kutoka kwa wafu.
2 Wakaandaa karamu kwa heshima ya Isa.
Martha akawahudumia, wakati Lazaro alikuwa
miongoni mwa waliokaa mezani pamoja na Isa.
3 Kisha Mariamu akachukua chupa ya painti
moja* yenye manukato ya nardo† safi ya thamani
kubwa, akayamimina miguuni mwa Isa na
kuifuta kwa nywele zake. Nyumba nzima ikajaa
harufu nzuri ya manukato.
4 Ndipo Yuda Iskariote mwana wa Simoni,
mmoja wa wanafunzi wa Isa, ambaye baadaye
angemsaliti Isa, akasema,
5 "Kwa nini manukato haya hayakuuzwa kwa
dinari mia tatu‡, na fedha hizo wakapewa mask-
ini?"
6 Yuda hakusema hivi kwa kuwa aliwajali
maskini, bali kwa kuwa alikuwa mwizi; ndiye
alikuwa akitunza mfuko wa fedha, na akawa
akiiba zile fedha.

---

* **12:3** painti moja ni kama nusu lita † **12:3** aina ya mafuta yaliyokuwa yanatengenezwa kutokana na mimea yenye mizizi inayotoa harufu nzuri ‡ **12:5** Dinari 300 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 300.

7 Isa akasema, “Mwacheni. Aliyanunua manukato hayo ili ayaweke kwa ajili ya siku ya maziko yangu.
8 Maskini mtakuwa nao siku zote, lakini mimi hamtakuwa nami siku zote.”

Njama ya kumuua Lazaro

9 Umati mkubwa wa Wayahudi walipojua kwamba Isa alikuwa huko Bethania, walikuja si tu kwa ajili ya Isa, lakini pia kumwona Lazaro ambaye Isa alikuwa amemfufua.
10 Kwa hiyo viongozi wa makuhani wakapanga njama ya kumuua Lazaro pia,
11 kwa kuwa kutokana na habari za kufufuliwa kwake, Wayahudi wengi walikuwa wanamfuata Isa na kumwamini.

Isa aingia Yerusalemu kwa shangwe

(Mathayo 21:1-11; Marko 1:1-11; Luka 19:28-40)

12 Siku iliyofuata umati mkubwa wa watu waliokuwa wamekuja kwenye Sikukuu walisikia kwamba Isa angekuja Yerusalemu.
13 Basi wakachukua matawi ya mitende, wakatoka kwenda kumlaki, huku wakipaza sauti wakisema,

“Hosana!”§

“Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Mwenyezi Mungu!”

“Amebarikiwa mfalme wa Israeli!”

§ **12:13** Kiebrania kusema *Okoa*; basi likawa neno la shangwe.

14 Isa akamkuta mwana-punda, akampanda,
kama ilivyoandikwa,
15 “Usiogope, ewe Binti Sayuni;
tazama, mfalme wako anakuja,
amepanda mwana-punda!”
16 Wanafunzi wake Isa mwanzoni
hawakuelewa mambo haya. Lakini Isa
alipotukuzwa, ndipo walipokumbuka kuwa
mambo haya yalikuwa yameandikwa kwa ajili
yake na alitendewa yeye.
17 Wale waliokuwepo Isa alipomwita Lazaro
kutoka kaburini na kumfufua kutoka kwa wafu
waliendelea kushuhudia.
18 Na kwa sababu walikuwa wamesikia
kwamba alikuwa ametenda muujiza huu, umati
wa watu wakaenda kumlaki.
19 Hivyo Mafarisayo* walipoona hayo,
wakaambiana, “Mnaona, hamwezi kufanya
lolote. Angalieni, ulimwengu wote unamfuata
yeye!”

Isa atabiri kifo chake

20 Basi palikuwa Wayunani fulani miongoni
mwa wale waliokuwa wameenda kuabudu
wakati wa Sikukuu.
21 Hawa wakaenda kwa Filipo, aliyekuwa raia
wa Bethsaida huko Galilaya, wakiwa na ombi.
Wakamwambia, “Tungependa kumwona Isa.”
22 Filipo akaenda akamweleza Andrea, nao
wote wawili wakamwambia Isa.

* **12:19** Kundi la kidini la Wayahudi; walifuata Torati kwa dhati, hasa maagizo kuhusu utakaso. Pia waliamini katika malaika, ufufuo wa wafu, na kuja kwa Masihi ambaye atarejesha ufalme wa Daudi na ukuu wa taifa la Israeli.

23 Isa akawajibu, “Saa imewadia ya Mwana wa
Adamu kutukuzwa.
24 Amin, amin nawaambia, mbegu ya ngano
isipoanguka ardhini na kufa, hubakia kama
mbegu peke yake. Lakini ikifa, huzaa mbegu
nyingi.
25 Mtu yeyote anayependa maisha yake
atayapoteza, naye ayachukiaye maisha yake
katika ulimwengu huu atayaokoa hata kwa
uzima wa milele.
26 Mtu yeyote akinitumikia lazima anifuate,
nami mahali nilipo ndipo mtumishi wangu
atakapokuwa. Mtu akinitumikia, Baba yangu
atamheshimu.

27 “Sasa roho yangu imefadhaika sana. Niseme
nini? ‘Baba, niokoe katika saa hii’? Lakini ni kwa
kusudi hili nimeufikia wakati huu.
28 Baba, litukuze jina lako.”

Ndipo ikaja sauti kutoka mbinguni, ikasema,
“Nimelitukuza, nami nitalitukuza tena.”
29 Umati ule wa watu waliokuwa mahali pale
waliisikia ile sauti, nao wakasema hiyo ilikuwa
sauti ya radi; wengine wakasema malaika ame-
ongea naye.

30 Isa akawaambia, “Sauti hii imesikika kwa
faida yenu, wala si kwa faida yangu.
31 Sasa ni saa ya hukumu kwa ajili ya
ulimwengu huu, sasa mkuu wa ulimwengu huu
atatupwa nje.
32 Lakini mimi, nikiinuliwa kutoka nchi,
nitawavuta watu wote waje kwangu.”
33 Isa aliyasema haya akionesha ni kifo gani
atakachokufa.

34 Umati ule wa watu wakapaza sauti,
wakasema, "Tumesikia kutoka Torati kwamba
Al-Masihi† adumu milele; hivyo wewe wawezaje
kusema, 'Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa
juu'? Huyu 'Mwana wa Adamu' ni nani?"
35 Ndipo Isa akawaambia, "Bado kitambo ki-
dogo nuru ingali pamoja nanyi. Nendeni
maadamu mna nuru, msije mkakumbwa na giza.
Mtu anayetembea gizani hajui anakoenda.
36 Wekeni tumaini lenu katika nuru hiyo ili
mpate kuwa wana wa nuru." Baada ya kusema
haya, Isa aliondoka, akajificha wasimwone.

Wayahudi waendelea kutokuamini

37 Hata baada ya Isa kufanya miujiza hii yote
mbele yao, bado hawakumwamini.
38 Hili lilikuwa ili kutimiza lile neno la nabii
Isaya lililosema:

"Mwenyezi Mungu, ni nani aliyeamini ujumbe wetu,
na mkono wa Mwenyezi Mungu umefunuliwa kwa nani?"

39 Kwa hivyo hawakuamini, kwa sababu Isaya
anasema mahali pengine:

40 "Amewafanya vipofu,
na kuifanya mioyo yao kuwa migumu,
ili wasiweze kuona kwa macho yao,
wala kuelewa kwa mioyo yao,
wasije wakageuka nami nikawaponya."

41 Isaya alisema haya alipoona utukufu wa Isa na
kunena habari zake.

† **12:34** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.*

42 Lakini wengi miongoni mwa viongozi wa
Wayahudi walimwamini, lakini kwa sababu ya
Mafarisayo hawakukiri waziwazi kwa maana
waliogopa kufukuzwa katika masinagogi.‡
43 Wao walipenda sifa za wanadamu kuliko sifa
zinazotoka kwa Mungu.

Amwaminiye Isa hatabaki gizani

44 Isa akapaza sauti akasema, “Yeyote ani-
aminiye, haniamini mimi peke yangu, bali pia
yeye aliyenituma.
45 Yeyote anionaye mimi amemwona yeye
aliyenituma.
46 Mimi nimekuja kama nuru ulimwenguni, ili
kila mtu aniaminiye asibaki gizani.
47 “Mimi simhukumu mtu yeyote anayesikia
maneno yangu na asiyatii, kwa maana sikuja
kuuhukumu ulimwengu, bali kuuokoa.
48 Yuko anayehukumu yule anayenikataa mimi
na kuyakataa maneno yangu; yale maneno
niliyoyasema yenyewe yatamhukumu siku ya
mwisho.
49 Kwa maana sisemi kwa ajili yangu
mwenyewe, bali Baba aliyenituma aliniamuru
ni nini cha kusema na jinsi ya kukisema.
50 Nami ninajua amri zake huongoza hadi
kwenye uzima wa milele. Hivyo lolote nisemalo,
ndilo lile Baba aliloniambia niseme.”

13

Isa awanawisha wanafunzi wake miguu

‡ **12:42** Nyumba za ibada na mafunzo.

1 Sikukuu ya Pasaka ilikuwa imekaribia. Isa
alijua kuwa wakati wake wa kuondoka ulimwen-
guni ili kurudi kwa Baba* umewadia. Alikuwa
amewapenda watu wake waliokuwa ulimwen-
guni; naam, aliwapenda hadi mwisho.

2 Isa alipokuwa akila chakula cha jioni na
wanafunzi wake, ibilisi alikuwa amekwisha ku-
tia wazo la kumsaliti Isa ndani ya moyo wa Yuda
Iskariote, mwana wa Simoni.
3 Isa, akijua kwamba Baba ameweka vitu vyote
chini ya mamlaka yake, na kwamba yeye alitoka
kwa Mungu na alikuwa anarudi kwa Mungu,
4 aliondoka chakulani, akavua vazi lake la nje,
akajifunga kitambaa kiunoni.
5 Kisha akamimina maji kwenye sinia na
kuanza kuwanawisha wanafunzi wake miguu na
kuikausha kwa kile kitambaa alichokuwa ameji-
funga kiunoni.

6 Alipomfikia Simoni Petro, Petro
akamwambia, “Bwana, je, wewe utaninawisha
mimi miguu?”

7 Isa akamjibu, “Hivi sasa hutambui lile ninalo-
fanya, lakini baadaye utaelewa.”

8 Petro akamwambia, “La, wewe hutaninaw-
isha miguu kamwe.”

Isa akamjibu, “Kama nisipokunawisha, wewe huna sehemu nami.”

* **13:1** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu. Kwa mwanadamu, Mwenyezi Mungu ni Baba kupitia uhusiano unaopatikana katika kumtumaini Isa Al-Masihi.

9 Ndipo Simoni Petro akajibu, “Usininawishe
miguu peke yake, Bwana, bali pamoja na mikono
na kichwa pia!”
10 Isa akamjibu, “Mtu aliyekwisha kuoga anahi-
taji kunawa miguu tu, kwani mwili wake wote ni
safi. Ninyi ni safi, ingawa si kila mmoja wenu.”
11 Kwa kuwa yeye alijua ni nani ambaye
angemsaliti, ndiyo sababu akasema si kila mmoja
aliyekuwa safi.
12 Alipomaliza kuwanawisha miguu yao, alivaa
tena mavazi yake, akarudi alikokuwa ameketi.
Akawauliza, “Je, mmeelewa nililowafanyia?
13 Ninyi mnaniita mimi ‘Mwalimu’ na ‘Bwana’;
hii ni sawa, maana ndivyo nilivyo.
14 Kwa hiyo, ikiwa mimi niliye Bwana wenu
na Mwalimu wenu nimewanawisha ninyi miguu,
pia hamna budi kunawishana miguu ninyi kwa
ninyi.
15 Mimi nimewawekea kielelezo kwamba ime-
wapasa kutenda kama vile nilivyowatendea
ninyi.
16 Amin, amin nawaambia, mtumishi si mkuu
kuliko bwana wake, wala aliyetumwa si mkuu
kuliko yule aliyemtuma.
17 Sasa kwa kuwa mmejua mambo haya, heri
kwenu mkiyatenda.
18 “Sisemi hivi kuhusu ninyi nyote. Ninawa-
jua wale niliowachagua. Lakini ni kutimiza
andiko lisemalo, ‘Yeye aliyekula chakula changu
ameinua kisigino chake dhidi yangu.’
19 “Ninawaambia mambo haya kabla haya-
jatukia, ili yatakapotukia mpate kuamini ya
kuwa Mimi ndiye.

20 Amin, amin nawaambia, yeyote anayempokea yule niliyemtuma anipokea mimi, naye anipokeaye mimi ampokea yeye aliyenituma mimi.”

Isa anatabiri kusalitiwa kwake
(Mathayo 26:20-25; Marko 14:17-21; Luka 22:21-23)

21 Baada ya kusema haya, Isa alifadhaika sana moyoni, akasema, “Amin, amin nawaambia, mmoja wenu atanisaliti.”
22 Wanafunzi wake wakatazamana bila kujua kuwa alikuwa anamsema nani.
23 Mmoja wa wanafunzi wake, ambaye Isa alimpenda sana, alikuwa ameegama kifuani mwa Isa.
24 Simoni Petro akampungia mkono yule mwanafunzi, akamwambia, “Muulize anamaanisha nani.”
25 Yule mwanafunzi akamwegemea Isa, akamuuliza, “Bwana, tuambie, ni nani?”
26 Isa akajibu, “Ni yule nitakayempa hiki kipande cha mkate baada ya kukichovya kwenye bakuli.” Hivyo baada ya kukichovya kile kipande cha mkate, akampa Yuda Iskariote, mwana wa Simoni.
27 Mara tu baada ya kukipokea kile kipande cha mkate, Shetani akamwingia.

Isa akamwambia Yuda, “Lile unalotaka kulitenda, litende haraka.”
28 Hakuna hata mmoja wa wale waliokuwa wameketi naye mezani aliyeelewa kwa nini Isa alimwambia hivyo.
29 Kwa kuwa Yuda alikuwa mtunza fedha, wengine walifikiri Isa alikuwa anamwambia

akanunue vitu vilivyohitajika kwa ajili ya Sikukuu, au kuwapa maskini kitu.
30 Mara tu baada ya kupokea ule mkate, Yuda akatoka nje. Wakati huo ulikuwa ni usiku.

Mafundisho ya mwisho ya Bwana Isa

(Yohana 13:31–17:26)

Isa atabiri kuwa Petro atamkana
(Mathayo 26:31-35; Marko 14:27-31; Luka 22:31-34)

31 Baada ya Yuda kutoka nje, Isa akasema, "Sasa Mwana wa Adamu ametukuzwa, naye Mungu ametukuzwa ndani yake.
32 Ikiwa Mungu ametukuzwa ndani ya Mwana, Mungu atamtukuza Mwana ndani yake mwenyewe, naye atamtukuza mara moja.

33 "Watoto wangu, mimi bado niko pamoja nanyi kwa kitambo kidogo. Mtanitafuta, na kama vile nilivyowaambia Wayahudi, vivyo hivyo sasa nawaambia na ninyi: Niendako, ninyi hamwezi kuja.

34 "Amri mpya nawapa: Mpendane. Kama mimi nilivyowapenda ninyi, vivyo hivyo nanyi mpendane.
35 Mkipendana ninyi kwa ninyi kwa njia hii, watu wote watajua kuwa ninyi ni wanafunzi wangu."

36 Simoni Petro akamuuliza, "Bwana, unaenda wapi?"

Isa akamjibu, "Ninakoenda huwezi kunifuata sasa, lakini utanifuata baadaye."

37 Petro akamuuliza tena, “Bwana, kwa nini
siwezi kukufuata sasa? Mimi niko tayari kuutoa
uhai wangu kwa ajili yako.”
38 Isa akamjibu, “Je, ni kweli uko tayari kuutoa
uhai wako kwa ajili yangu? Amin, amin nakuam-
bia, kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.”

14

Isa awatia moyo wanafunzi wake

1 Isa akawaambia, “Msifadhaike mioyoni
mwenu. Mnamwamini Mungu, mniamini pia.
2 Nyumbani mwa Baba* yangu kuna makao
mengi. Kama sivyo, ningewaambia. Naenda
kuwaandalia makao.
3 Nami nikienda na kuwaandalia makao, ni-
tarudi tena na kuwachukua mkae pamoja nami,
ili mahali nilipo nanyi mpate kuwepo.
4 Ninyi mnajua njia ya kufika ninakoenda.”

Isa ndiye njia ya kwenda kwa Baba

5 Tomaso akamwambia, “Bwana, sisi hatujui
unakoenda, tutaijuaje njia?”
6 Isa akawaambia, “Mimi ndimi njia na kweli
na uzima. Mtu hawezi kuja kwa Baba isipokuwa
kupitia kwangu.
7 Kama mngenijua mimi, mngemjua na Baba
pia. Tangu sasa mnamjua Baba yangu, tena
mmemwona.”
8 Filipo akamwambia, “Bwana, tuoneshe Baba,
na hiyo itatutosha.”

---

* **14:2** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu. Kwa mwanadamu, Mwenyezi Mungu ni Baba kupitia uhusiano unaopatikana katika kumtumaini Isa Al-Masihi.

9 Isa akamjibu, “Filipo, nimekaa nanyi muda huu wote hata usinijue? Mtu yeyote aliyeniona mimi amemwona Baba. Sasa wawezaje kusema, ‘Tuoneshe Baba’?
10 Je, huamini ya kuwa mimi niko ndani ya Baba, naye Baba yuko ndani yangu? Maneno ninayowaambia siyasemi kwa ajili yangu mwenyewe, bali Baba akaaye ndani yangu ndiye atendaye hizi kazi.
11 Nisadiki mimi kwamba niko ndani ya Baba, na Baba yuko ndani yangu; la sivyo, niaminini kwa sababu ya zile kazi nizitendazo.
12 Amin, amin nawaambia, yeyote anayeniamini mimi, kazi ninazozifanya naye atazifanya. Naam, na atazifanya kazi kubwa kuliko hizi, kwa sababu mimi ninaenda kwa Baba.
13 Nanyi mkiomba lolote kwa Jina langu, hilo nitalifanya, ili Baba apate kutukuzwa katika Mwana.
14 Mkiniomba lolote kwa Jina langu, nitalifanya.

Isa aahidi Roho wa Mungu

15 “Kama mnanipenda, mtazishika amri zangu.
16 Nami nitamwomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwingine akae nanyi milele.
17 Huyo ndiye Roho wa kweli ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu haumwoni wala haumjui. Ninyi mnamjua kwa kuwa yuko pamoja nanyi, naye anakaa ndani yenu.
18 Sitawaacha ninyi yatima; nitakuja kwenu.

19 Bado kitambo kidogo na ulimwengu hautan-
iona tena, ila ninyi mtaniona. Kwa kuwa mimi ni
hai, ninyi nanyi mtakuwa hai.
20 Wakati huo mtajua ya kuwa mimi niko ndani
ya Baba, na ninyi mko ndani yangu, na mimi niko
ndani yenu.
21 Yeyote mwenye amri zangu na kuzishika
ndiye anipendaye. Naye anipendaye atapendwa
na Baba yangu, nami nitampenda na kujidhi-
hirisha kwake."
22 Ndipo Yuda (siyo Iskariote) akamwambia,
"Bwana, itakuwaje kwamba utajidhihirisha
kwetu na si kwa ulimwengu?"

23 Isa akamjibu, "Mtu yeyote akinipenda atal-
ishika neno langu na Baba yangu atampenda;
nasi tutakuja kwake na kufanya makao yetu
kwake.
24 Mtu yeyote asiyenipenda hayashiki maneno
yangu, na maneno niliyowapa si yangu bali ni ya
Baba aliyenituma.

25 "Nimewaambia mambo haya yote wakati
bado niko pamoja nanyi.
26 Lakini huyo Msaidizi, yaani huyo Roho
Mtakatifu wa Mungu, ambaye Baba atamtuma
kwenu kwa Jina langu, atawafundisha mambo
yote na kuwakumbusha yote niliyowaambia.
27 Amani nawaachia; amani yangu nawapa.
Amani hii ninayowapa si kama ile ulimwengu
unatoa. Msifadhaike mioyoni mwenu, wala
msiogope.

28 "Mlisikia nikisema, 'Ninaenda zangu, lakini
nitarudi tena.' Kama kweli mngenipenda, mnge-

furahi kwa kuwa naenda kwa Baba, kwani Baba
ni mkuu kuliko mimi.
29 Nimewaambia mambo haya kabla haya-
jatukia, ili yatakapotukia mpate kuamini.
30 Sitasema nanyi zaidi, kwa sababu yule mkuu
wa ulimwengu huu anakuja, naye hana kitu
kwangu,
31 lakini ulimwengu upate kujua kuwa ninam-
penda Baba, nami hufanya vile Baba alivyonia-
muru.
“Haya inukeni; twendeni zetu.

15

Isa mzabibu wa kweli
1 “Mimi ndimi mzabibu wa kweli, na Baba
yangu ndiye mkulima.
2 Kila tawi ndani yangu lisilozaa matunda,
Baba yangu hulikata, nalo kila tawi linalozaa,
hulisafisha ili lipate kuzaa matunda zaidi.
3 Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya
lile neno nililonena nanyi.
4 Kaeni ndani yangu, nami nikae ndani yenu.
Kama vile tawi lisivyoweza kuzaa matunda
lisipokaa ndani ya mzabibu, vivyo hivyo ninyi
msipokaa ndani yangu hamwezi kuzaa matunda.
5 “Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi. Akaaye
ndani yangu, nami ndani yake, huyo huzaa sana;
maana pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya
jambo lolote.
6 Mtu yeyote asipokaa ndani yangu, huyo
hutupwa nje kama tawi na kunyauka. Matawi
kama hayo hukusanywa na kutupwa motoni,
yakateketea.

7 Mkikaa ndani yangu na maneno yangu
yakikaa ndani yenu, ombeni lolote mtakalo,
nanyi mtatendewa.
8 Kwa hiyo Baba yangu hutukuzwa kwa vile
mnavyozaa matunda mengi, nanyi mtajidhi-
hirisha kuwa wanafunzi wangu.
9 "Kama vile Baba alivyonipenda mimi, hivyo
ndivyo mimi nilivyowapenda ninyi. Basi kaeni
katika pendo langu.
10 Mkizishika amri zangu mtakaa katika pendo
langu, kama mimi nilivyozishika amri za Baba
yangu na kukaa katika pendo lake.
11 Nimewaambia mambo haya ili furaha yangu
iwe ndani yenu, na furaha yenu iwe kamili.
12 Amri yangu ndiyo hii: Mpendane kama mimi
nilivyowapenda ninyi.
13 Hakuna mtu mwenye upendo mkuu kuliko
huu, mtu kuutoa uhai wake kwa ajili ya rafiki
zake.
14 Ninyi ni rafiki zangu mkifanya ninayowaa-
muru.
15 Siwaiti ninyi watumishi tena, kwa sababu
watumishi hawajui bwana wao analofanya. Bali
nimewaita ninyi rafiki, kwa maana nimewajul-
isha mambo yote niliyoyasikia kutoka kwa Baba
yangu.
16 Si ninyi mlionichagua, bali mimi ndiye
niliyewachagua ninyi na kuwaweka mwende
mkazae matunda, na matunda yenu yapate
kudumu. Ili nalo lolote mtakalomwomba Baba
katika Jina langu, awape ninyi.
17 Amri yangu ndiyo hii: Mpendane.

Ulimwengu wawachukia wanafunzi

18 “Kama ulimwengu ukiwachukia ninyi, kumbukeni kwamba ulinichukia mimi kabla yenu.
19 Kama mngekuwa wa ulimwengu, ulimwengu ungewapenda kama unavyowapenda walio wake. Kwa sababu ninyi si wa ulimwengu, lakini mimi nimewachagua kutoka ulimwengu, hii ndiyo sababu ulimwengu unawachukia.
20 Kumbukeni lile neno nililowaambia, ‘Hakuna mtumishi aliye mkuu kuliko bwana wake.’ Kama wamenitesa mimi, nanyi pia watawatesa. Kama wamelishika neno langu, watalishika na neno lenu pia.
21 Watawatendea ninyi haya yote kwa ajili ya Jina langu, kwa sababu hawamjui yeye aliyenituma.
22 Kama sikuja na kusema nao, hawangekuwa na hatia ya dhambi. Lakini sasa hawana udhuru kwa ajili ya dhambi zao.
23 Yeyote anayenichukia mimi, anamchukia pia na Baba yangu.
24 Kama sikuwa nimefanya miujiza ambayo haijapata kufanywa na mtu mwingine yeyote, hawangekuwa na hatia ya dhambi. Lakini sasa wameiona miujiza hii, na bado wakatuchukia mimi na Baba yangu.
25 Lakini hii ni kutimiza lile neno lililoandikwa kwenye Torati kwamba, ‘Walinichukia pasipo sababu.’

Kazi ya Roho Mtakatifu wa Mungu

26 “Lakini atakapokuja huyo Msaidizi nitakayemtuma kwenu kutoka kwa Baba, yaani

huyo Roho wa kweli atokaye kwa Baba, yeye
atanishuhudia mimi.
27 Ninyi nanyi itawapasa kushuhudia kwa
sababu mmekuwa pamoja nami tangu mwanzo.

16

1 "Nimewaambia mambo haya yote ili msije
mkaiacha imani.
2 Watawatenga na masinagogi*. Naam, saa
yaja ambayo mtu yeyote atakayewaua atadhani
kwa kufanya hivyo anamtumikia Mungu.
3 Nao watawatenda haya kwa sababu
hawamjui Baba wala mimi.
4 Lakini nimewaambia ninyi mambo haya,
ili saa hiyo ikiwadia mpate kukumbuka ya
kuwa nilikuwa nimewaambia. Sikuwaambia
mambo haya tangu mwanzo kwa sababu nilikuwa pamoja nanyi.
5 "Sasa mimi ninaenda kwake yeye aliyenituma, lakini hakuna hata aniulizaye, 'Unaenda
wapi?'
6 Kwa sababu nimewaambia mambo haya,
mioyo yenu imejawa na huzuni.
7 Lakini nawaambia kweli, yafaa mimi niondoke, kwa kuwa nisipoondoka, huyo Msaidizi
hatakuja kwenu; lakini nikienda nitamtuma
kwenu.
8 Naye atakapokuja, atauthibitishia ulimwengu
kuhusu dhambi, haki na hukumu.
9 Kwa habari ya dhambi, kwa sababu hawaniamini mimi;

* **16:2** Nyumba za ibada na mafunzo.

10 kwa habari ya haki, kwa sababu ninaenda
kwa Baba, nanyi hamtaniona tena;
11 kwa habari ya hukumu, kwa sababu yule
mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhuku-
miwa.
12 "Bado ninayo mambo mengi ya kuwaambia,
lakini hamwezi kuyastahimili sasa.
13 Atakapokuja huyo Roho wa kweli, atawaon-
goza awatie katika kweli yote. Yeye hatanena
kwa ajili yake mwenyewe, bali atanena yale yote
atakayosikia, naye atawaonesha mambo yajayo.
14 Atanitukuza mimi, kwa maana atayachukua
yaliyo yangu na kuwajulisha ninyi.
15 Vyote alivyo navyo Baba ni vyangu. Ndiyo
maana nimesema Roho atachukua yaliyo yangu
na kuwajulisha ninyi."

Huzuni itageuka kuwa furaha

16 Isa akaendelea kusema, "Bado kitambo ki-
dogo nanyi hamtaniona, na tena bado kitambo
kidogo nanyi mtaniona."
17 Baadhi ya wanafunzi wakaulizana, "Ana
maana gani asemapo, 'Bado kitambo kidogo
nanyi hamtaniona, na tena bado kitambo ki-
dogo nanyi mtaniona'? Naye ana maana gani
asemapo, 'Kwa sababu ninaenda kwa Baba'?"
18 Wakaendelea kuulizana, "Ana maana gani
asemapo, 'Kitambo kidogo'? Hatuelewi hilo
analosema."
19 Isa akatambua kuwa walitaka kumuuliza
kuhusu hilo, hivyo akawaambia, "Je, mnaulizana
nina maana gani niliposema, 'Bado kitambo ki-
dogo nanyi hamtaniona, na tena bado kitambo
kidogo nanyi mtaniona'?

20 Amin, amin nawaambia, ninyi mtalia na
kuomboleza, lakini ulimwengu utafurahi. Ninyi
mtahuzunika, lakini huzuni yenu itageuka kuwa
furaha.
21 Mwanamke anapokuwa na uchungu wa
kuzaa huwa na maumivu kwa sababu saa yake
imewadia. Lakini baada ya mtoto kuzaliwa, yule
mwanamke husahau maumivu hayo kwa sababu
ya furaha yake ya kuzaliwa mtoto ulimwenguni.
22 Hivyo ninyi mna maumivu sasa, lakini
nitawaona tena, nayo mioyo yenu itafurahi, na
furaha yenu hakuna awaondoleaye.
23 Katika siku hiyo hamtaniuliza neno lolote.
Amin, amin nawaambia, mkimwomba Baba
jambo lolote kwa jina langu, yeye atawapa.
24 Hadi sasa hamjaomba jambo lolote kwa Jina
langu. Ombeni nanyi mtapewa, ili furaha yenu
ipate kuwa kamili.

Amani kwa wanafunzi

25 "Nimewaambia mambo haya kwa mafumbo.
Saa yaja ambapo sitazungumza nanyi tena kwa
mafumbo bali nitawaeleza waziwazi kuhusu
Baba.
26 Siku hiyo mtaomba kwa Jina langu. Wala
sitawaambia kwamba nitamwomba Baba kwa
ajili yenu,
27 kwa maana Baba mwenyewe anawapenda,
kwa sababu mmenipenda mimi na mmeamini
kwamba nimetoka kwa Mungu.
28 Nilitoka kwa Baba na kuja ulimwenguni;
sasa naondoka ulimwenguni na kurudi kwa
Baba."

29 Ndipo wanafunzi wake wakasema, “Sasa
unazungumza waziwazi, wala si kwa mafumbo.
30 Sasa tumejua kwamba wewe unajua mambo
yote, wala hakuna haja ya mtu kukuuliza
maswali. Kwa jambo hili tunaamini kwamba
ulitoka kwa Mungu.”
31 Isa akawajibu, “Je, sasa mnaamini?
32 Saa inakuja, naam, imekwisha kuwadia,
mtakapotawanyika kila mmoja kwenda nyum-
bani mwake na kuniacha peke yangu. Lakini
mimi siko peke yangu kwa sababu Baba yu
pamoja nami.
33 “Nimewaambia mambo haya ili mpate kuwa
na amani mkiwa ndani yangu. Ulimwenguni
mtapata dhiki. Lakini jipeni moyo, kwa maana
mimi nimeushinda ulimwengu.”

17

Isa ajiombea mwenyewe

1 Baada ya Isa kusema haya, alitazama
kuelekea mbinguni akawaombea na kusema:

“Baba*, saa imewadia. Mtukuze Mwanao, ili Mwanao apate kukutukuza wewe.

2 Kwa kuwa umempa mamlaka juu ya wote
wenye mwili ili awape uzima wa milele wale
uliompa.
3 Nao uzima wa milele ndio huu: wakujue
wewe uliye Mungu wa pekee wa kweli, na Isa Al-
Masihi uliyemtuma.

---

* **17:1** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

4 Nimekutukuza wewe duniani kwa kuitimiza ile kazi uliyonipa niifanye.

5 Hivyo sasa, Baba, unitukuze mbele zako kwa ule utukufu niliokuwa nao pamoja na wewe kabla ulimwengu haujaumbwa.

Isa awaombea wanafunzi wake

6 “Nimelidhihirisha jina lako kwa wale ulion-
ipa kutoka ulimwengu. Walikuwa wako, nawe
ukanipa mimi, nao wamelitii neno lako.

7 Sasa wamejua ya kuwa vyote ulivyonipa vimetoka kwako,

8 kwa kuwa maneno yale uliyonipa nimewapa wao, nao wameyapokea na kujua kwamba kweli nimetoka kwako, nao wameamini kuwa wewe ulinituma.

9 Ninawaombea wao. Siuombei ulimwengu, bali nawaombea wale ulionipa kwa sababu wao ni wako.

10 Wote walio wangu ni wako, na walio wako ni wangu, nami nimetukuzwa ndani yao.

11 Mimi sasa simo tena ulimwenguni, lakini wao bado wamo ulimwenguni, nami naja kwako. Baba Mtakatifu, uwalinde kwa uweza wa jina lako ulilonipa, ili wawe na umoja kama sisi tulivyo wamoja.

12 Nilipokuwa pamoja nao, niliwalinda, wakawa salama kwa lile jina ulilonipa. Hakuna hata mmoja aliyepotea, isipokuwa yule aliyekusudiwa upotevu, ili Maandiko yapate kutimia.

13 “Lakini sasa naja kwako, nami ninasema
mambo haya wakati bado nikiwa ulimwen-

guni, ili wawe na furaha yangu kamili ndani yao.
14 Nimewapa neno lako, nao ulimwengu
umewachukia, kwa kuwa wao si wa ulimwengu
kama mimi nisivyo wa ulimwengu huu.
15 Siombi kwamba uwaondoe ulimwenguni,
bali uwalinde dhidi ya yule mwovu.
16 Wao si wa ulimwengu huu, kama vile mimi
nisivyo wa ulimwengu.
17 Uwatakase kwa ile kweli; neno lako ndilo
kweli.
18 Kama vile ulivyonituma mimi ulimwen-
guni, nami nawatuma vivyo hivyo.
19 Kwa ajili yao najiweka wakfu ili wao nao
wapate kutakaswa katika ile kweli.

Isa awaombea wote watakaomwamini

20 “Siwaombei hawa peke yao, bali nawaombea na wale wote watakaoniamini kupitia neno lao,
21 ili wawe na umoja kama vile wewe Baba
ulivyo ndani yangu na mimi nilivyo ndani yako.
Wao nao wawe ndani yetu, ili ulimwengu up-
ate kuamini ya kuwa wewe ndiwe uliyenituma
mimi.
22 Utukufu ule ulionipa nimewapa wao, ili
wawe na umoja kama sisi tulivyo wamoja.
23 Mimi ndani yao na wewe ndani yangu:
ili wawe wamekamilika katika umoja, na
ulimwengu upate kujua ya kuwa umenituma,
nami nimewapenda wao kama unavyonipenda
mimi.
24 “Baba, shauku yangu ni kwamba wale ulionipa wawe pamoja nami pale nilipo,

ili waweze kuuona utukufu wangu, yaani utukufu ule ulionipa kwa kuwa ulinipenda hata kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu.
25 "Baba Mwenye Haki, ingawa ulimwengu haukujui, mimi ninakujua, nao wanajua ya kuwa umenituma.
26 Nimefanya jina lako lijulikane kwao, nami nitaendelea kufanya lijulikane, ili upendo ule unaonipenda mimi uwe ndani yao, na mimi mwenyewe nipate kuwa ndani yao."

Kufa na kufufuka kwa Isa

18

(Yohana 18:1–20:10)

Isa akamatwa
(Mathayo 26:47-56; Marko 14:43-50; Luka 22:47-53)

1 Isa alipomaliza kuomba, akaondoka na wanafunzi wake, wakavuka Bonde la Kidroni. Upande wa pili palikuwa na bustani; yeye na wanafunzi wake wakaingia humo.
2 Basi Yuda, aliyemsaliti, alipafahamu mahali hapo, kwani Isa alikuwa akikutana humo na wanafunzi wake mara kwa mara.
3 Hivyo Yuda akaja kwenye bustani akiongoza kikosi cha askari Warumi, na baadhi ya maafisa kutoka kwa viongozi wa makuhani na Mafarisayo*. Nao walikuwa wamechukua taa, mienge na silaha.

* **18:3** Kundi la kidini la Wayahudi; walifuata Torati kwa dhati, hasa maagizo kuhusu utakaso. Pia waliamini katika malaika, ufufuo wa wafu, na kuja kwa Masihi ambaye atarejesha ufalme wa Daudi na ukuu wa taifa la Israeli.

4 Isa, akijua yale yote yatakayompata, aka-
jitokeza mbele yao, akawauliza, “Mnamtafuta
nani?”
5 Wao wakamjibu, “Isa Al-Nasiri.”

Isa akawajibu, “Mimi ndiye.” (Yuda, aliyemsal-
iti, alikuwa amesimama pamoja nao.)
6 Isa alipowaambia, “Mimi ndiye,” walirudi
nyuma na kuanguka chini!
7 Akawauliza tena, “Mnamtafuta nani?”

Nao wakamjibu, “Isa Al-Nasiri.”
8 Isa akawaambia, “Nimekwisha kuwaambia
kuwa mimi ndiye; kwa hiyo kama mnanitafuta
mimi, waacheni hawa watu waende zao.”
9 Hii ilikuwa ili litimie lile neno alilosema,
“Sikumpoteza hata mmoja miongoni mwa wale
ulionipa.”
10 Simoni Petro, aliyekuwa na upanga,
akaufuta na kumkata sikio la kuume mtumishi
wa kuhani mkuu. (Mtumishi huyo aliitwa
Malko.)
11 Isa akamwambia Petro, “Rudisha upanga
wako kwenye ala yake. Je, hainipasi kukinywea
kikombe alichonipa Baba†?”

Isa mbele ya kuhani mkuu

12 Hivyo wale askari, wakiwa na jemadari wao
na maafisa wa Wayahudi, wakamkamata Isa na
kumfunga.
13 Kwanza wakampeleka kwa Anasi, mkwewe
Kayafa, aliyekuwa kuhani mkuu mwaka ule.

† **18:11** Jina Baba linaonesha uhusiano maalum wa Isa na Mwenyezi Mungu.

14 Kayafa ndiye alikuwa amewashauri viongozi wa Wayahudi kwamba imempasa mtu mmoja kufa kwa ajili ya watu.

Petro amkana Isa
(Mathayo 26:69-70; Marko 14:55-64; Luka 22:66-71)

15 Simoni Petro pamoja na mwanafunzi mwingine walikuwa wakimfuata Isa. Huyu mwanafunzi mwingine alikuwa anafahamika kwa kuhani mkuu, hivyo aliingia uani kwa kuhani mkuu pamoja na Isa.
16 Lakini Petro alisimama nje karibu na lango. Ndipo yule mwanafunzi mwingine, aliyejulikana na kuhani mkuu, akazungumza na msichana aliyekuwa analinda lango, akamruhusu Petro aingie ndani.
17 Yule msichana akamuuliza Petro, “Je, wewe pia si mmoja wa wanafunzi wa mtu huyu?”
Petro akajibu, “Sio mimi.”
18 Wale watumishi na askari walikuwa wamesimama wakiota moto wa makaa kwa sababu palikuwa na baridi, Petro naye alikuwa amesimama pamoja nao akiota moto.

Kuhani mkuu amhoji Isa

19 Wakati huo kuhani mkuu akawa anamuuliza Isa kuhusu wanafunzi wake na mafundisho yake.
20 Isa akamjibu, “Nimekuwa nikizungumza waziwazi mbele ya watu wote. Siku zote nimefundisha katika masinagogi‡ na Hekaluni, mahali Wayahudi wote hukusanyika. Sikusema jambo lolote kwa siri.

‡ **18:20** Nyumba za ibada na mafunzo.

21 Mbona unaniuliza mimi maswali? Waulize
wale waliosikia yale niliyowaambia. Wanajua
niliyoyasema.”
22 Alipomaliza kusema hayo, mmoja wa askari
aliyekuwa amesimama karibu naye akampiga
Isa kofi usoni. Kisha akasema, “Je, hivyo ndivyo
unavyomjibu kuhani mkuu?”
23 Isa akamjibu akasema, “Kama nimesema
jambo baya, shuhudia huo ubaya niliousema.
Lakini kama nimesema yaliyo kweli, mbona
umenipiga?”
24 Ndipo Anasi akampeleka Isa kwa kuhani
mkuu Kayafa, akiwa bado amefungwa.

Petro amkana Isa tena
(Mathayo 26:71-75; Marko 14:69-72; Luka 22:58-62)

25 Wakati huo Simoni Petro alikuwa
amesimama akiota moto. Baadhi ya watu
waliokuwepo wakamuuliza, “Je, wewe si mmoja
wa wanafunzi wake?”
Petro akakana, akasema, “Sio mimi.”
26 Mmoja wa watumishi wa kuhani mkuu,
ndugu yake yule mtu ambaye Petro alikuwa
amemkata sikio, akamuuliza, “Je, mimi
sikukuona kule bustanini ukiwa na Isa?”
27 Kwa mara nyingine tena Petro akakana, naye
jogoo akawika wakati huo huo.

Isa mbele ya Pilato
(Mathayo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Luka 23:1-5)

28 Ndipo viongozi wa Wayahudi wakamchukua
Isa kutoka kwa Kayafa na kumpeleka kwenye

jumba la kifalme la mtawala Mrumi§. Wakati huo ilikuwa ni alfajiri. Ili kuepuka kuwa najisi kwa taratibu za ibada, Wayahudi hawakuingia ndani ya jumba kwa sababu walitaka kushiriki katika Pasaka*.
29 Hivyo Pilato akatoka nje walikokuwa, akawauliza, "Mmeleta mashtaka gani kumhusu mtu huyu?"
30 Wao wakamjibu, "Kama huyu mtu hakuwa mhalifu, tusingemleta kwako."
31 Pilato akawaambia, "Basi mchukueni ninyi mkamhukumu kwa kufuata sheria zenu."
Wayahudi wakamjibu, "Sisi haturuhusiwi kutoa hukumu ya kifo kwa mtu yeyote."
32 Walisema hivyo ili yale maneno aliyosema Isa kuhusu kifo atakachokufa yapate kutimia.
33 Kwa hiyo Pilato akaingia ndani ya jumba la kifalme, akamwita Isa, akamuuliza, "Wewe ndiwe mfalme wa Wayahudi?"
34 Isa akamjibu, "Je, unauliza swali hili kutokana na mawazo yako mwenyewe, au uliambiwa na watu kunihusu?"
35 Pilato akamjibu, "Je, mimi ni Myahudi? Taifa lako mwenyewe na viongozi wa makuhani wamekukabidhi kwangu. Umefanya kosa gani?"
36 Isa akajibu, "Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Ufalme wangu ungekuwa wa ulimwengu huu, wafuasi wangu wangenipigania ili nisitiwe mikononi mwa viongozi wa Wayahudi.

§ **18:28** jumba hilo liliitwa *Praitorio* * **18:28** Kwa sheria za Kiyahudi, wangehesabiwa kuwa najisi kama wangeingia nyumbani mwa mtu asiye Myahudi, na hawangeruhusiwa kushiriki katika Pasaka.

Lakini kama ilivyo, ufalme wangu hautoki hapa ulimwenguni."
37 Pilato akamuuliza, "Kwa hiyo wewe ni mfalme?"
Isa akajibu, "Wewe wasema kwamba mimi ni mfalme. Kwa kusudi hili nilizaliwa, na kwa ajili ya hili nilikuja ulimwenguni: ili niishuhudie kweli. Mtu yeyote aliye wa kweli husikia sauti yangu."
38 Pilato akamuuliza Isa, "Kweli ni nini?"
Baada ya kusema haya Pilato akaenda nje tena, akawaambia wale viongozi wa Wayahudi waliomshtaki Isa, "Sioni msingi wowote wa kumshtaki mtu huyu.
39 Lakini ninyi mna desturi yenu kwamba
wakati wa Pasaka nimwachie huru mfungwa mmoja mnayemtaka. Je, mnataka niwafungulie huyu 'mfalme wa Wayahudi'?"
40 Wao wakapiga kelele, wakajibu, "Si huyu
mtu, bali tufungulie Baraba!" Yule Baraba alikuwa mnyang'anyi.

19

Isa ahukumiwa kusulubiwa
(Mathayo 27:15-31; Marko 15:6-20; Luka 23:13-25)

1 Ndipo Pilato akamtoa Isa akaamuru apigwe
mijeledi.
2 Askari wakasokota taji la miiba, wakamvika
Isa kichwani. Wakamvalisha joho la zambarau.
3 Wakawa wanapanda pale alipo tena na
tena, wakisema, "Salamu, mfalme wa Wayahudi!"
Huku wakimpiga makofi usoni.

4 Pilato akatoka tena nje, akawaambia wale waliokusanyika, “Tazameni, namkabidhi Isa kwenu kuwajulisha kwamba mimi sioni msingi wowote wa kumshtaki.”
5 Kwa hiyo Isa akatoka nje akiwa amevaa lile taji la miiba na lile vazi la zambarau. Pilato akawaambia, “Tazameni, mtu ndiye huyu!”
6 Wale viongozi wa makuhani na maafisa walipomwona, wakapiga kelele wakisema, “Msulubishe! Msulubishe!”

Pilato akawaambia, “Mchukueni ninyi mkamsulubishe. Lakini mimi sioni msingi wowote wa kumshtaki.”
7 Viongozi wa Wayahudi wakamjibu, “Sisi tunayo sheria, na kutokana na sheria hiyo, hana budi kufa kwa sababu yeye alijiita Mwana wa Mungu*.”
8 Pilato aliposikia haya, akaogopa zaidi.
9 Akaingia tena ndani ya jumba la kifalme, akamuuliza Isa, “Wewe umetoka wapi?” Lakini Isa hakumjibu.
10 Pilato akamwambia, “Wewe unakataa kuongea na mimi? Hujui ya kuwa nina mamlaka ya kukuachia huru au kukusulubisha?”
11 Ndipo Isa akamwambia, “Wewe hungekuwa na mamlaka yoyote juu yangu kama hungepewa kutoka juu. Kwa hiyo yeye aliyenitia mikononi mwako ana hatia ya dhambi iliyo kubwa zaidi.”
12 Tangu wakati huo, Pilato akajitahidi kutafuta njia ya kumfungua Isa, lakini viongozi wa Wayahudi wakazidi kupiga kelele wakisema,

* **19:7** Yaani Mwana wa asili moja na Mwenyezi Mungu (Yohana 1:1-2), wa kiroho, bali si wa kimwili.

“Ukimwachia huyu mtu, wewe si rafiki wa Kaisari. Mtu yeyote anayedai kuwa mfalme anampinga Kaisari.”

13 Pilato aliposikia maneno haya, akamtoa Isa nje tena. Akaketi kwenye kiti chake cha hukumu, mahali palipoitwa Sakafu ya Jiwe (kwa Kiebrania ni Gabatha).

14 Basi ilikuwa siku ya Maandalio ya Pasaka, yapata kama saa sita hivi.

Pilato akawaambia Wayahudi, “Huyu hapa mfalme wenu!”

15 Wao wakapiga kelele, “Mwondoe! Mwondoe! Msulubishe!”

Pilato akawauliza, “Je, nimsulubishe mfalme wenu?”

Wale viongozi wa makuhani wakamjibu, “Sisi hatuna mfalme mwingine ila Kaisari.”

16 Ndipo Pilato akamkabidhi Isa kwao ili wamsulubishe.

Isa asulubishwa

(Mathayo 27:32-44; Marko 15:21-32; Luka 23:26-43)

Kwa hiyo askari wakamchukua Isa.

17 Isa, akiwa ameubeba msalaba wake, akatoka kuelekea mahali palipoitwa Fuvu la Kichwa (kwa Kiebrania ni Golgotha).

18 Hapo ndipo walipomsulubisha. Pamoja naye walisulubisha watu wawili, mmoja kila upande wake, naye Isa katikati.

19 Pilato akaamuru tangazo liandikwe na liwekwe juu kwenye msalaba wa Isa; likasema:

ISA AL-NASIRI
MFALME WA WAYAHUDI.

20 Kwa kuwa mahali hapo Isa aliposulubiwa palikuwa karibu na mjini, Wayahudi wengi walisoma maandishi haya yaliyokuwa yameandikwa kwa lugha za Kiebrania, Kiyunani na Kilatini.
21 Viongozi wa makuhani wa Wayahudi wakapinga, wakamwambia Pilato, “Usiandike ‘Mfalme wa Wayahudi,’ bali andika kwamba mtu huyu alisema yeye ni mfalme wa Wayahudi.”
22 Pilato akawajibu, “Nilichokwisha kuandika, nimeandika!”

Mavazi ya Isa yagawanywa

23 Askari walipokwisha kumsulubisha Isa, walichukua nguo zake wakazigawa mafungu manne, kila askari fungu lake. Ila walikubaliana wasilichane lile vazi lake kwa maana lilikuwa halina mshono, bali limefumwa tangu juu hadi chini.
24 Wakaambiana, “Tusilichane ila tulipigie kura ili kuamua ni nani atalichukua.”

Hili lilitukia ili Maandiko yapate kutimizwa yale yaliyosema,

“Wanagawana nguo zangu,
na vazi langu wanalipigia kura.”

Hayo ndiyo waliyoyafanya wale askari.
25 Karibu na msalaba wa Isa walikuwa wamesimama mama yake, na dada wa mamaye, na Mariamu mke wa Klopa, na Mariamu Magdalene.
26 Isa alipomwona mama yake mahali pale, na yule mwanafunzi aliyempenda akiwa amesimama karibu, Isa akamwambia mama yake, “Mama, huyu hapa ndiye mwanao.”
27 Kisha akamwambia yule mwanafunzi, “Nawe huyu hapa ndiye mama yako.” Tangu

wakati huo yule mwanafunzi akamchukua mama yake Isa nyumbani mwake.

Kifo cha Isa
(Mathayo 27:45-56; Marko 15:33-41; Luka 23:44-49)

28 Baada ya haya, akijua kuwa mambo yote yamemalizika, na ili kutimiza Maandiko, Isa akasema, "Naona kiu."
29 Hapo palikuwa na bakuli lililojaa siki. Kwa hiyo wakachovya sifongo kwenye hiyo siki, wakaiweka kwenye ufito wa mti wa hisopo, wakampelekea mdomoni.
30 Baada ya kuionja hiyo siki, Isa akasema, "Imekwisha." Akainamisha kichwa chake, akaitoa roho yake.

Isa achomwa mkuki ubavuni

31 Ilikuwa siku ya Maandalio ya Pasaka, na siku iliyofuata ingekuwa Sabato maalum. Kwa kuwa viongozi wa Wayahudi hawakutaka miili ibaki msalabani siku ya Sabato, wakamwomba Pilato aamuru miguu ya wale waliosulubiwa ivunjwe, na miili iondolewe kwenye misalaba.
32 Kwa hiyo askari wakaenda wakavunja miguu ya mtu wa kwanza aliyesulubiwa pamoja na Isa, na ya yule mwingine pia.
33 Lakini walipomkaribia Isa, wakaona ya kuwa amekwisha kufa, hivyo hawakuvunja miguu yake.
34 Badala yake mmoja wa wale askari akamchoma mkuki ubavuni, na mara pakatoka damu na maji.

35 Mtu aliyeona mambo hayo ndiye alitoa ushuhuda, nao ushuhuda wake ni kweli. Anajua kuwa anasema kweli, naye anashuhudia ili pia nanyi mpate kuamini.
36 Kwa maana mambo haya yalitukia ili andiko litimie, lisemalo, "Hakuna hata mfupa wake mmoja utakaovunjwa."
37 Tena andiko lingine lasema, "Watamtazama yeye waliyemchoma."

Maziko ya Isa
(Mathayo 27:57-61; Marko 15:42-47; Luka 23:50-56)

38 Baada ya mambo haya, Yusufu wa Arimathaya, aliyekuwa mfuasi wa Isa, ingawa kwa siri kwa sababu ya kuwaogopa viongozi wa Wayahudi, alimwomba Pilato ruhusa ili kuuchukua mwili wa Isa. Pilato alimruhusu, hivyo akaja, akauchukua.
39 Naye Nikodemo, yule ambaye kwanza alimwendea Isa usiku, akaja, akaleta mchanganyiko wa manemane na manukato, yenye uzito wa zaidi ya kilo thelathini.
40 Wakauchukua mwili wa Isa, wakaufunga katika sanda ya kitani safi pamoja na yale manukato, kama ilivyokuwa desturi ya Wayahudi.
41 Basi palikuwa na bustani karibu na mahali pale aliposulubiwa, na pale ndani ya ile bustani palikuwa na kaburi jipya, ambalo halikuwa limezikiwa mtu bado.

42 Kwa hiyo, kwa kuwa ilikuwa siku ya Wayahudi ya Maandalio, nalo kaburi hilo lilikuwa karibu, wakamzika Isa humo.

20

Isa afufuka
(Mathayo 28:1-8; Marko 16:1-8; Luka 24:1-12)

1 Alfajiri na mapema siku ya kwanza ya juma, kulipokuwa bado giza, Mariamu Magdalene alienda kaburini na kukuta lile jiwe limeondolewa penye ingilio.
2 Hivyo akakimbia kwa Simoni Petro pamoja na yule mwanafunzi mwingine ambaye Isa alimpenda, na kusema, "Wamemwondoa Bwana kaburini, na hatujui walikomweka!"
3 Petro na yule mwanafunzi mwingine wakaondoka mara moja kuelekea kaburini.
4 Wote wawili walikuwa wanakimbia, lakini yule mwanafunzi mwingine akakimbia mbio kuliko Petro, akatangulia kufika kaburini.
5 Akainama na kuchungulia mle kaburini, akaona vile vitambaa vya kitani, lakini hakuingia.
6 Ndipo Simoni Petro akaja akimfuata nyuma, akaingia ndani ya kaburi. Naye akaona vile vitambaa vya ile sanda vikiwa pale chini,
7 na kile kitambaa kilichokuwa kichwani mwa Isa. Kitambaa hicho kilikuwa kimekunjwa peke yake, mbali na vile vitambaa vya kitani vya ile sanda.
8 Kisha yule mwanafunzi aliyetangulia kufika kaburini akaingia ndani, akaona, na akaamini.

9 (Kwa kuwa hadi wakati huo walikuwa bado
hawajaelewa kutoka Maandiko kwamba ilikuwa
lazima Isa afufuke kutoka kwa wafu.)
10 Kisha hao wanafunzi wakaondoka,
wakarudi nyumbani mwao.

Isa aonekana baada ya kufufuka

(Yohana 20:11–21:25)

Isa amtokea Mariamu Magdalene
(Mathayo 28:9-10; Marko 16:9-11)

11 Lakini Mariamu Magdalene akasimama nje
ya kaburi akilia. Alipokuwa akilia, akainama
kuchungulia mle kaburini,
12 naye akaona malaika wawili wamevaa
mavazi meupe, wameketi pale mwili wa Isa
ulipokuwa umelazwa, mmoja upande wa kich-
wani na mwingine upande wa miguuni.
13 Wakamuuliza Mariamu, "Mwanamke,
mbona unalia?"

Akawaambia, "Nalia kwa kuwa wamemchukua Bwana wangu, na sijui walikomweka."

14 Baada ya kusema hayo, akageuka, akam-
wona Isa amesimama, lakini hakumtambua.
15 Isa akamwambia, "Mwanamke, mbona una-
lia? Unamtafuta nani?"

Mariamu, akidhani alikuwa anaongea na mtunza bustani, akamwambia, "Bwana, kama ni wewe umemchukua, tafadhali nioneshe ulikomweka, nami nitamchukua."

16 Isa akamwita, "Mariamu!"

Ndipo Mariamu akamgeukia Isa na kusema naye kwa Kiebrania, "Raboni!" (maana yake "Mwalimu").

17 Isa akamwambia, “Usinishike, kwa maana
sijapaa kwenda kwa Baba*. Lakini nenda kwa
ndugu zangu ukawaambie, ‘Ninapaa kwenda
kwa Baba yangu ambaye ni Baba yenu, kwa
Mungu wangu ambaye ni Mungu wenu.’ ”
18 Kwa hiyo Mariamu Magdalene akaenda
kuwatangazia wanafunzi wa Isa, akisema,
“Nimemwona Bwana!” Naye akawaambia
kwamba Isa alikuwa amemweleza mambo hayo
yote.

Isa awatokea wanafunzi wake
(Mathayo 28:16-20; Marko 16:14-18; Luka 24:36-49)

19 Ilipokuwa jioni ya siku hiyo hiyo ya kwanza
ya juma, wanafunzi wake walikuwa pamoja, mi-
lango ikiwa imefungwa kwa kuwaogopa viongozi
wa Wayahudi. Naye Isa akawatokea, akasimama
katikati yao, akasema, “Amani iwe nanyi!”
20 Baada ya kusema haya, akawaonesha
mikono yake na ubavu wake. Wanafunzi wake
wakafurahi sana walipomwona Bwana Isa.
21 Isa akawaambia tena, “Amani iwe nanyi!
Kama vile Baba alivyonituma mimi, nami nawa-
tuma ninyi.”
22 Alipokwisha kusema haya, akawavuvia,
akawaambia, “Pokeeni Roho Mtakatifu wa
Mungu.
23 Mkimwondolea mtu yeyote dhambi zake, zi-
taondolewa; na yeyote msiyemwondolea dhambi
zake, hazitaondolewa.”

* **20:17** Yaani Mwana wa asili moja na Mwenyezi Mungu (Yohana 1:1-2), wa kiroho, bali si wa kimwili.

Isa amtokea Tomaso

24 Lakini Tomaso (aliyeitwa Didimasi†), mmoja
wa wale kumi na wawili, hakuwa pamoja nao Isa
alipokuja.
25 Hivyo wale wanafunzi wengine
wakamwambia, “Tumemwona Bwana Isa.”

Lakini yeye akawaambia, “Nisipoona zile alama za misumari mikononi mwake, na kuweka kidole changu kwenye hizo alama za misumari, na mkono wangu ubavuni mwake, sitaamini.”

26 Baada ya siku nane, wanafunzi wake wa-
likuwa tena pamoja ndani ya nyumba, naye
Tomaso alikuwa pamoja nao. Ndipo Isa akaja,
milango ikiwa imefungwa, na kusimama katikati
yao, akasema, “Amani iwe nanyi.”
27 Kisha akamwambia Tomaso, “Weka kidole
chako hapa na uone mikono yangu, nyoosha
mkono wako uguse ubavuni mwangu. Usiwe na
shaka, bali uamini tu.”
28 Tomaso akamwambia, “Bwana wangu na
Mungu wangu!”
29 Isa akamwambia, “Umeamini kwa kuwa
umeniona? Wamebarikiwa wale ambao hawa-
jaona lakini wameamini.”

Kusudi la kitabu hiki

30 Isa alifanya miujiza mingine mingi mbele za
wanafunzi wake, ambayo haikuandikwa katika
kitabu hiki.
31 Lakini hii imeandikwa ili mweze kuamini ya
kuwa Isa ndiye Al-Masihi‡, Mwana wa Mungu, na
kwa kumwamini mpate uzima katika jina lake.

† **20:24** yaani *Pacha* ‡ **20:31** *Al-Masihi* maana yake *Aliyetiwa mafuta.*

21

Isa awatokea wanafunzi saba

1 Baada ya haya Isa akawatokea tena wana-
funzi wake kando ya Bahari ya Tiberia*. Yeye
alijionesha kwao hivi:
2 Simoni Petro, Tomaso (aitwaye Didimasi†),
Nathanaeli wa Kana ya Galilaya, wana wa Zebe-
dayo, na wanafunzi wengine wawili walikuwa
pamoja.
3 Simoni Petro akawaambia wenzake, "Mimi
naenda kuvua samaki." Nao wakamwambia,
"Tutaenda pamoja nawe." Wakatoka, wakaingia
ndani ya mashua, lakini usiku ule hawakupata
chochote.
4 Mara baada ya kupambazuka, Isa akasi-
mama ufuoni, lakini wanafunzi hawakumtam-
bua kwamba alikuwa Isa.
5 Isa akawaambia, "Wanangu, je, mna samaki
wowote?"

Wakamjibu, "La."

6 Akawaambia, "Shusheni nyavu upande wa
kuume wa mashua yenu nanyi mtapata samaki."
Wakashusha nyavu, na tazama, wakapata
samaki wengi mno hata wakashindwa kuvutia
zile nyavu zilizojaa samaki ndani ya mashua.
7 Basi yule mwanafunzi aliyependwa na Isa
akamwambia Petro, "Huyu ni Bwana Isa!" Simoni
Petro aliposikia kwamba ni Bwana Isa, akaji-
funga nguo yake (kwa kuwa alikuwa ameitoa),
naye akajitosa baharini.

---

* **21:1** yaani *Bahari ya Galilaya* † **21:2** yaani *Pacha*

8 Wale wanafunzi wengine wakaja kwa ile
mashua huku wakikokota ule wavu uliojaa
samaki, maana hawakuwa mbali na nchi kavu,
ilikuwa yapata dhiraa mia mbili‡.
9 Walipofika ufuoni, wakaona moto wa makaa
na samaki wakiokwa juu yake, na mikate.
10 Isa akawaambia, “Leteni baadhi ya hao
samaki mliovua sasa hivi.”
11 Simoni Petro akapanda kwenye mashua na
kuukokota ule wavu ufuoni. Ulikuwa umejaa
samaki wakubwa mia moja hamsini na watatu
(153). Ingawa samaki walikuwa wengi kiasi
hicho, ule wavu haukuchanika.
12 Isa akawaambia, “Njooni mpate kifungua
kinywa.” Hakuna hata mmoja wa wanafunzi
aliyethubutu kumuuliza, “Wewe ni nani?” Wali-
jua kuwa ni Bwana Isa.
13 Isa akaja, akachukua ule mkate, akawapa, na
vivyo hivyo akawagawia wale samaki.
14 Hii ilikuwa mara ya tatu Isa kuwatokea
wanafunzi wake baada yake kufufuliwa kutoka
kwa wafu.

Isa amrejesha Petro

15 Walipokwisha kula, Isa akamuuliza Simoni
Petro, “Je, Simoni mwana wa Yohana, una-
nipenda kweli kuliko hawa?”

Yeye akamjibu, “Ndiyo Bwana, wewe unajua ya kuwa ninakupenda.”

Isa akamwambia, “Lisha wana-kondoo wangu.”

16 Isa akamuuliza tena, “Simoni, mwana wa
Yohana, wanipenda?”

‡ **21:8** Dhiraa 200 ni kama mita 90.

Petro akamjibu, “Ndiyo Bwana, wewe unajua ya kuwa ninakupenda.”

Isa akamwambia, “Chunga kondoo wangu.”

17 Kwa mara ya tatu Isa akamuuliza Petro, “Simoni mwana wa Yohana, unanipenda?”

Petro akahuzunika sana kwa kuwa Isa alimuuliza mara ya tatu, “Unanipenda?” Akamjibu, “Bwana, wewe unajua yote, unajua ya kuwa ninakupenda.”

Isa akamwambia, “Lisha kondoo wangu.
18 Amin, amin nakuambia, ulipokuwa kijana ulivaa na kwenda unakotaka. Lakini utakapokuwa mzee, utanyoosha mikono yako na mtu mwingine atakuvika na kukupeleka usipotaka kwenda.”
19 Isa alisema haya ili kuashiria aina ya kifo ambacho Petro angemtukuza nacho Mungu. Kisha Isa akamwambia Petro, “Nifuate!”

20 Petro akageuka, akamwona yule mwanafunzi aliyependwa na Isa akiwafuata. (Huyu ndiye yule mwanafunzi aliyeegama kifuani mwa Isa walipokula naye chakula cha mwisho na kuuliza, “Bwana, ni nani atakayekusaliti?”)
21 Petro alipomwona huyo mwanafunzi, akamuuliza Isa, “Bwana, na huyu je?”

22 Isa akamjibu, “Ikiwa nataka aishi hadi nitakaporudi, inakuhusu nini? Wewe inakupasa unifuate!”
23 Kwa sababu ya maneno haya ya Isa, uvumi ukaenea miongoni mwa ndugu kwamba huyu mwanafunzi hangekufa. Lakini Isa hakusema kuwa hangekufa. Yeye alisema tu

kwamba, "Ikiwa nataka aishi hadi nitakaporudi, inakuhusu nini?"
24 Huyu ndiye yule mwanafunzi anayeshuhudia mambo haya, na ndiye ameandika habari hizi. Nasi tunajua ya kuwa ushuhuda wake ni kweli.
25 Lakini kuna mambo mengine mengi ambayo Isa alifanya. Kama yote yangeandikwa, nadhani hata ulimwengu wote haungekuwa na nafasi ya kutosha kuweka vitabu ambavyo vingeandikwa.

Biblica® Toleo Wazi Neno: Maandiko Matakatifu

The Holy Bible in Swahili: Open Neno: Maandiko Matakatifu 2024

copyright © 2018, 2024 Biblica, Inc.

Language: Kiswahili (Swahili)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Toleo Wazi Neno: Maandiko Matakatifu™ ONMM™
Hakimiliki © 2018, 2024 na Biblica, Inc.
Biblica® Open Kiswahili Contemporary Scriptures™
Copyright © 2018, 2024 by Biblica, Inc.

Creative Commons License

Kazi hii imewezeshwa kupitia idhini ya kundi la the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Ili kuona nakala ya idhini hii, angalia kwenye anwani tovuti ya http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 au uandike barua kwa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® ni alama ya biashara iliyosajilishwa na shirika la Biblica, Inc; unahitaji ruhusa ya kimaandiko kutoka kwa Biblica, Inc. ili kutumia alama ya biashara ya Biblica®. Kulingana na makubaliano ya leseni ya CC BY-SA, unaweza kutoa nakala na kusambaza kazi hii bila kuibadilisha kamwe, mradi tu udumishe alama ya biashara ya Biblica®. Ukibadilisha au kufasiri kazi hii, na hivyo ukanyambua kazi tofauti, sharti uondoe alama ya biashara ya Biblica®. Katika kazi uliyonyambua, sharti uarifu mabadiliko yako, na kutambua kazi yako hivi: "Kazi ya asili ya Biblica, Inc. inapatikana bila bei katika tovuti zawww.biblica.com na open.bible."

Ilani ya hakimiliki sharti iwe katika ukurasa wa kichwa au wa hakilimiliki kama ifuatavyo:

Biblica® Toleo Wazi Neno: Maandiko Matakatifu™ ONMM™
Hakimiliki © 2018, 2024 na Biblica, Inc.
Biblica® Open Kiswahili Contemporary Scriptures™
Copyright © 2018, 2024 by Biblica, Inc.

"Biblica" ni alama ya biashara iliyosajiliwa katika United States Patent and Trademark Office (ofisi ya hataza na alama za biashara Marekani) na shirika la Biblica, Inc. Imetumiwa na ruhusa.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Sharti pia uwasilishe kazi uliyonyambua kupitia kwa liseni hiyo hiyo ya CC BY-SA.

Ikiwa ungependa kujulisha Biblica, Inc. kuhusu tafsiri yako ya kazi hii, tafadhali wasiliana nasi katika tovuti https://open.bible/contact-us.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free atwww.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Toleo Wazi Neno: Maandiko Matakatifu™ ONMM™

Hakimiliki © 2018, 2024 na Biblica, Inc.

Biblica® Open Kiswahili Contemporary Scriptures™

Copyright © 2018, 2024 by Biblica, Inc.

"Biblica" ni alama ya biashara iliyosajiliwa katika United States Patent and Trademark Office (ofisi ya hataza na alama za biashara Marekani) na shirika la Biblica, Inc. Imetumiwa na ruhusa.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

72687ba8-7233-577d-bf23-786df16f869d